

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu sistēmas vadības departaments		Dokumenta nosaukums: Vadlīnijas par finanšu korekciju piemērošanu, ziņošanu par Eiropas Savienības fondu īstenošanā konstatētajām neatbilstībām, neatbilstoši veikto izdevumu ieturēšanu un atgūšanu Eiropas Savienības fondu 2021.-2027.gada plānošanas periodā		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu ieviešanas un metodoloģijas nodaļa	Apstiprināts: Valsts sekretāra vietnieks Eiropas Savienības fondu jautājumos – vadošās iestādes vadītājs A.Eberhards	Variants: 1	25.03.2025	Lappuse: 1 no 31

Nr.1.7.

Vadlīnijas par finanšu korekciju piemērošanu, ziņošanu par Eiropas Savienības fondu īstenošanā konstatētajām neatbilstībām, neatbilstoši veikto izdevumu ieturēšanu un atgūšanu Eiropas Savienības fondu 2021.-2027.gada plānošanas periodā

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu sistēmas vadības departaments		Dokumenta nosaukums: Vadlīnijas par finanšu korekciju piemērošanu, ziņošanu par Eiropas Savienības fondu īstenošanā konstatētajām neatbilstībām, neatbilstoši veikto izdevumu ieturēšanu un atgūšanu Eiropas Savienības fondu 2021.-2027.gada plānošanas periodā		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu ieviešanas un metodoloģijas nodaļa	Apstiprināts: Valsts sekretāra vietnieks Eiropas Savienības fondu jautājumos – vadošās iestādes vadītājs A.Eberhards	Variants: 1	25.03.2025	Lappuse: 2 no 31

Satura rādītājs

I	Izmantoto saīsinājumu skaidrojums	3
II	Vadlīniju mērķis un piemērošana	6
III	ES fondu vadībā iesaistīto institūciju pienākumi neatbilstību vadības vai administrēšanas procesā	7
IV	Neatbilstību konstatēšana un administrēšana	8
V	Finanšu korekciju piemērošana	9
VI	Rīcība sistēmiskās neatbilstības gadījumā	14
VII	Rīcība “Aizdomas par krāpšanu vai organizēto noziedzību” gadījumā	16
VIII	Interesešu konflikta novēršana	20
IX	Neatbilstoši veikto izdevumu ieturēšana un atgūšana	22
X	Sadarbības iestādes lēmuma par neatbilstības konstatēšanu apstrīdēšanas kārtība	25
XI	Neatbilstību summu atkārtota izmantošana	25
XII	Ziņošana EK/OLAF par konstatēto neatbilstību	26
XIII	IMS lietotāju tiesību pieteikšana	29
XIV	Neatbilstību slēgšana	30

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu sistēmas vadības departaments		Dokumenta nosaukums: Vadlīnijas par finanšu korekciju piemērošanu, ziņošanu par Eiropas Savienības fondu īstenošanā konstatētajām neatbilstībām, neatbilstoši veikto izdevumu ieturēšanu un atgūšanu Eiropas Savienības fondu 2021.-2027.gada plānošanas periodā		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu ieviešanas un metodoloģijas nodaļa	Apstiprināts: Valsts sekretāra vietnieks Eiropas Savienības fondu jautājumos – vadošās iestādes vadītājs A.Eberhards	Variants: 1	25.03.2025	Lappuse: 3 no 31

I Izmantoto saīsinājumu skaidrojums

AFCOS	Krāpšanas apkarošanas koordinācijas dienests Latvijā (<i>Anti-fraud coordination service</i>), kura funkcijas pilda FM ES fondu revīzijas departaments
AI	ES fondu atbildīgā iestāde, kuras funkcijas pilda nozares ministrija vai Valsts kanceleja atbilstoši Eiropas Savienības fondu 2021.-2027.gada plānošanas perioda vadības likumam
EK	Eiropas Komisija
EK finanšu korekciju vadlīnijas par iepirkumu pārkāpumiem	EK 2019.gada 14.maija vadlīnijas, kas nosaka veicamās finanšu korekcijas ES izdevumiem publisko iepirkumu noteikumu neievērošanas gadījumā ¹
EPPO	Eiropas Prokuratūra
ES	Eiropas Savienība
ES fondi	Eiropas Reģionālās attīstības fonds (ERAF), Eiropas Sociālais fonds (ESF) Plus, Kohēzijas fonds, Taisnīgas pārkārtošanās fonds
Daudzpakāpju līgums	Līgums, kas tiek noslēgts daudzpakāpju pārvaldības projektā, kad finansējuma saņēmējs atbalstu sniedz tālāk galasaņēmējam.
Direktīva Nr.2014/23/ES	Eiropas Parlamenta un Padomes 2014.gada 26.februāra Direktīva Nr.2014/23/ES par koncesijas līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanu
Direktīva Nr.2014/24/ES	Eiropas Parlamenta un Padomes 2014.gada 26.februāra Direktīva Nr.2014/24/ES par publisko iepirkumu un ar ko atceļ Direktīvu 2004/18/EK
Direktīva Nr.2014/25/ES	Eiropas Parlamenta un Padomes 2014.gada 26.februāra Direktīva Nr.2014/25/ES par iepirkumu, ko īsteno subjekti, kuri darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs, un ar ko atceļ Direktīvu 2004/17/EK
FM	Finanšu ministrija

¹ COMMISSION DECISION of 14.5.2019 laying down the guidelines for determining financial corrections to be made to expenditure financed by the Union for non-compliance with the applicable rules on public procurement, pieejams [https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=C\(2019\)3452&lang=en](https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=C(2019)3452&lang=en)

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu sistēmas vadības departaments		Dokumenta nosaukums: Vadlīnijas par finanšu korekciju piemērošanu, ziņošanu par Eiropas Savienības fondu īstenošanā konstatētajām neatbilstībām, neatbilstoši veikto izdevumu ieturēšanu un atgūšanu Eiropas Savienības fondu 2021.-2027.gada plānošanas periodā		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu ieviešanas un metodoloģijas nodaļa	Apstiprināts: Valsts sekretāra vietnieks Eiropas Savienības fondu jautājumos – vadošās iestādes vadītājs A.Eberhards	Variants: 1	25.03.2025	Lappuse: 4 no 31

Finanšu regula	Eiropas Parlamenta un Padomes 2024. gada 23. septembra Regula (ES, Euratom) 2024/2509 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam (pārstrādāta redakcija)
GI	ES fondu grāmatvedības iestāde, kuras funkcijas pilda Valsts kases Eiropas lietu departaments
HP	Horizontālie principi "Vienlīdzība, iekļaušana, nediskriminācija un pamattiesību ievērošana", "Nenodarīt būtisku kaitējumu" saskaņā ar Regulas Nr.2021/1060 9.pantu un horizontālie principi "Energoefektivitāte pirmajā vietā", "Klimatdrošināšana" saskaņā ar Regulas Nr.2021/1060 2.panta 41. un 42.punktu
HP institūcijas	Par horizontālo principu koordināciju ES kohēzijas politikas programmas 2021.–2027.gadam ieguldījumu ietvaros atbildīgās institūcijas: Labklājības ministrija un Tieslietu ministriju kā par horizontālā principa "Vienlīdzība, iekļaušana, nediskriminācija un pamattiesību ievērošana" ieviešanas uzraudzību; Klimata un enerģētikas ministrija kā par horizontālā principa "Klimatdrošināšana" ieviešanas uzraudzību; Ekonomikas ministrija kā par horizontālā principa "Energoefektivitāte pirmajā vietā" ieviešanas uzraudzību. Visas atbildīgās iestādes – par horizontālā principa "Nenodarīt būtisku kaitējumu" ieviešanas uzraudzību atbilstoši attiecīgās iestādes pārraudzībā esošajiem specifiskajiem atbalsta mērķiem
Iepirkumu direktīvas	Direktīva Nr.2014/23/ES, Direktīva Nr.2014/24/ES, Direktīva Nr.2014/25/ES
IKNL	Likums "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā"
IMS	EK izveidota un Eiropas Biroja krāpšanas apkarošanai uzturēta pārkāpumu pārvaldības sistēma
IUB	Iepirkumu uzraudzības birojs
KPVIS	Kohēzijas politikas fondu vadības informācijas sistēma

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu sistēmas vadības departaments		Dokumenta nosaukums: Vadlīnijas par finanšu korekciju piemērošanu, ziņošanu par Eiropas Savienības fondu īstenošanā konstatētajām neatbilstībām, neatbilstoši veikto izdevumu ieturēšanu un atgūšanu Eiropas Savienības fondu 2021.-2027.gada plānošanas periodā		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu ieviešanas un metodoloģijas nodaļa	Apstiprināts: Valsts sekretāra vietnieks Eiropas Savienības fondu jautājumos – vadošās iestādes vadītājs A.Eberhards	Variants: 1	25.03.2025	Lappuse: 5 no 31

KNAB	Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs
LV	Latvijas Republika
MK	Ministru kabinets
MK noteikumi Nr.104	MK 2017.gada 28.februāra noteikumi Nr.104 “Noteikumi par iepirkuma procedūru un tās piemērošanas kārtību pasūtītāja finansētiem projektiem”
MK noteikumi Nr.408	MK 2023.gada 13.jūlija noteikumi Nr.408 Kārtība, kādā Eiropas Savienības fondu vadībā iesaistītās institūcijas nodrošina šo fondu ieviešanu 2021.–2027. gada plānošanas periodā
MK noteikumi Nr.802	MK 2023.gada 19.decembra noteikumi Nr.802 “Neatbilstību konstatēšanas un neatbilstoši veikto izdevumu atgūšanas kārtība Eiropas Savienības fondu īstenošanā 2021.–2027.gada plānošanas periodā”
MP	Maksājuma pieprasījums
NVI	Neatbilstoši veikti izdevumi
PIL	Publisko iepirkumu likums
OLAF	Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai
OLAF regula	Eiropas Parlamenta un Padomes 2013.gada 11.septembra Regula (ES, EURATOM) Nr.883/2013 par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF), un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr.1073/1999 un Padomes Regulu (Euratom) Nr.1074/1999
Regula Nr.2021/1060	Eiropas Parlamenta un Padomes 2021.gada 24.jūnija Regula (ES) 2021/1060, ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu Plus, Kohēzijas fondu, Taisnīgas pārkārtošanās fondu un Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fondu un finanšu noteikumus attiecībā uz tiem un uz Patvēruma, migrācijas un integrācijas fondu, Iekšējās drošības fondu un Finansiāla atbalsta instrumentu robežu pārvaldībai un vīzu politikai
Regula Nr.2988/95	Padomes 1995.gada 18.decembra Regula (EK, Euratom) Nr.2988/95 par Eiropas Kopienu finanšu interešu aizsardzību

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu sistēmas vadības departaments		Dokumenta nosaukums: Vadlīnijas par finanšu korekciju piemērošanu, ziņošanu par Eiropas Savienības fondu īstenošanā konstatētajām neatbilstībām, neatbilstoši veikto izdevumu ieturēšanu un atgūšanu Eiropas Savienības fondu 2021.-2027.gada plānošanas periodā		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu ieviešanas un metodoloģijas nodaļa	Apstiprināts: Valsts sekretāra vietnieks Eiropas Savienības fondu jautājumos – vadošās iestādes vadītājs A.Eberhards	Variants: 1	25.03.2025	Lappuse: 6 no 31

RI	ES fondu revīzijas iestāde, kuras funkcijas pilda FM ES fondu revīzijas departaments
SAM	Specifiskā atbalsta mērķis
SI	ES fondu sadarbības iestāde, kuras funkcijas pilda Centrālā finanšu un līgumu aģentūra
SPSIL	Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu likums
VB	Valsts budžets
VI	ES fondu vadošā iestāde, kuras funkcijas pilda FM ES fondu stratēģijas departaments, ES fondu investīciju pārvaldības departaments, ES fondu sistēmas vadības departaments
VKS	ES fondu vadības un kontroles sistēma

II Vadlīniju mērķis un piemērošana

- Vadlīniju mērķis** ir nodrošināt AI, SI, VI, GI, IUB, RI, HP institūcijām, sadarbības partneriem un finansējuma saņēmējiem vienotu izpratni par neatbilstībām, finanšu korekciju piemērošanu, informācijas par neatbilstībām uzkrāšanu KPVIS, ziņošanu par ES fondu projektu īstenošanā konstatētajām neatbilstībām, NVI ieturēšanu, atgūšanu vai norakstīšanu ES fondu 2021.-2027.gada plānošanas periodā.
- Vadlīnijas izstrādātas, pamatojoties uz EK finanšu korekciju vadlīnijām par iepirkumu pārkāpumiem, ES un LV tiesību aktiem, un metodiskajiem materiāliem. Vadlīnijās skaidroti un tieši pārņemti EK finanšu korekciju vadlīniju par iepirkumu pārkāpumiem noteiktie principi un korekciju apjomi. EK finanšu korekciju vadlīnijās par iepirkumu pārkāpumiem ir atspoguļoti visizplatītākie pārkāpumi, kas izriet no ES publiskā iepirkuma tiesību aktu pārkāpumiem, un proporcionālās finanšu korekcijas likmes, ar kurām šie pārkāpumi kaitētu ES budžetam. Nosakot finanšu korekcijas likmes publiskā iepirkuma pārkāpumiem, ir jāveic individuāls novērtējums, ņemot vērā pārkāpuma raksturu un smagumu un no tā izrietošos ES budžeta finansiālos zaudējumus, lai atbilstu ES tiesību aktos noteiktajam samērīguma principam.
- Vadlīnijas piemēro² no to apstiprināšanas dienas vai dienas, kad stājas spēkā vadlīniju aktualizētā versija, ja netiek noteikts cits vadlīniju vai to grozījumu stāšanās spēkā datums.

² Saskaņā ar MK noteikumu Nr. 802 8. punktā noteikto, SI finanšu korekciju piemēro saskaņā ar VI izstrādātajām vadlīnijām par finanšu korekciju piemērošanu 2021.–2027.gada plānošanas periodam.

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu sistēmas vadības departaments		Dokumenta nosaukums: Vadlīnijas par finanšu korekciju piemērošanu, ziņošanu par Eiropas Savienības fondu īstenošanā konstatētajām neatbilstībām, neatbilstoši veikto izdevumu ieturēšanu un atgūšanu Eiropas Savienības fondu 2021.-2027.gada plānošanas periodā		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu ieviešanas un metodoloģijas nodaļa	Apstiprināts: Valsts sekretāra vietnieks Eiropas Savienības fondu jautājumos – vadošās iestādes vadītājs A.Eberhards	Variants: 1	25.03.2025	Lappuse: 7 no 31

4. Vadlīnijas piemēro arī posmotiem projektiem, kuru īstenošana uzsākta ES struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014.-2020.gada plānošanas perioda ietvaros, un kuru 2.posms tiek īstenots ES fondu 2021.-2027.gada plānošanas perioda ietvaros, kad tajos tiek konstatētas neatbilstības saistībā ar izdevumiem, kas tiek segti no ES kohēzijas politikas programmas 2021.-2027.gadam.

III ES fondu vadībā iesaistīto institūciju pienākumi neatbilstību vadības vai administrēšanas procesā

5. ES fondu neatbilstību vadībā VI:
- a) nodrošina metodoloģisko atbalstu un skaidrojumu sniegšanu;
 - b) konstatējot iespējamu neatbilstību, izvērtē to un 10 darbdienu laikā informē SI;
 - c) izskata finansējuma saņēmēja (ja tā ir tiešās vai pastarpinātās pārvaldes iestāde, atvasināta publiska persona vai cita valsts iestāde) iesniegumu par SI lēmuma par piešķirto finanšu līdzekļu izmaksāšanu apstrīdēšanu;
 - d) piedalās EK/OLAF organizētajās sanāksmēs un darba grupās;
 - e) piedalās AFCOS padomes sēdēs.
6. ES fondu neatbilstību administrēšanā un vadībā SI, t.sk.:
- a) izvērtē pieejamo (tostarp no citām ES fondu administrēšanā un vadībā iesaistītajām iestādēm, trešajām pusēm un finansējuma saņēmēja saņemto) informāciju par iespējamu neatbilstību;
 - b) pieņem lēmumu par neatbilstības konstatēšanu³ un ievada datus, kā arī citu saistošo informāciju KPVIS;
 - c) sadarbojas ar tiesībsargājošajām iestādēm (ieskaitot EPPO) un informē tās par iespējamiem krāpšanas gadījumiem;
 - d) ziņo ES institūcijām (EK/OLAF) par neatbilstībām, kas atbilst ziņošanas nosacījumiem, ievērojot Regulas Nr.2021/1060 69.panta 12.punktu;
 - e) nodrošina NVI ieturēšanu, atgūšanu vai norakstīšanu, kā arī sadarbojas ar tiesībsargājošām iestādēm par krāpnieciskā veidā izlietotiem līdzekļiem;
 - f) savlaicīgi ievada un aktualizē informāciju KPVIS par ieturētajām, atgūtajām un valsts budžeta izdevumos norakstītajām summām⁴;
 - g) veic neatbilstību analīzi un sniedz priekšlikumus VI VKS neatbilstību procesa uzlabošanai;
 - h) piedalās AFCOS padomes sēdēs;

³ Lēmums, ar kuru tiek konstatēta neatbilstība un finansējuma saņēmējam tiek ieturēti/atprasīti NVI vai SI lēmums par neatbilstību, kas klasificēta kā "Aizdomas par krāpšanu vai organizēto noziedzību".

⁴ Informēšanas pienākums tiek izpildīts, ievadot informāciju KPVIS.

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu sistēmas vadības departaments		Dokumenta nosaukums: Vadlīnijas par finanšu korekciju piemērošanu, ziņošanu par Eiropas Savienības fondu īstenošanā konstatētajām neatbilstībām, neatbilstoši veikto izdevumu ieturēšanu un atgūšanu Eiropas Savienības fondu 2021.-2027.gada plānošanas periodā		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu ieviešanas un metodoloģijas nodaļa	Apstiprināts: Valsts sekretāra vietnieks Eiropas Savienības fondu jautājumos – vadošās iestādes vadītājs A.Eberhards	Variants: 1	25.03.2025	Lappuse: 8 no 31

- i) nodrošina gadījumu izskatīšanu, nepieciešamības gadījumā pieaicinot / iesaistot kompetento iestādi (piemēram, VI, IUB, GI, AI, HP institūciju, AFCOS pārstāvētās iestādes) un var arī konsultēties ar RI, ja ir neskaidrības ar finanšu korekcijas noteikšanu.
7. AI (t.sk. par horizontālo principu “Vienlīdzība, iekļaušana, nediskriminācija un pamattiesību ievērošana” atbildīgā HP institūcija):
- konstatējot iespējamu neatbilstību⁵, izvērtē to un 10 darbdienu laikā informē SI⁶;
 - piepalīdz jautājumu risināšanā, ja SI pieaicina.
8. ES fondu neatbilstību vadībā GI:
- pie maksājumu pieteikumu un kontu slēgumu sagatavošanas ņem vērā iespējamo un konstatēto neatbilstību radīto ietekmi uz EK deklarējamiem izdevumiem;
 - piepalīdz AFCOS padomes sēdēs;
 - piepalīdz jautājumu risināšanā, ja VI vai SI pieaicina.
9. ES fondu neatbilstību vadībā – FM ES fondu revīzijas departaments:
- konstatējot iespējamu neatbilstību, izvērtē to un informē SI saskaņā ar normatīvo aktu par revīzijas iestādes funkciju nodrošināšanas kārtību ES fondu 2021.-2027.gada plānošanas periodā;
 - ir tiesības, izmantojot IMS, ziņot EK/OLAF par konstatētajām neatbilstībām, ja par tām nav ziņojusi SI. Šādos gadījumos RI informē SI par tiem gadījumiem, par kuriem tā pati ziņos EK/OLAF;
 - pilda AFCOS funkcijas un nodrošina AFCOS padomes darbu.

IV Neatbilstību konstatēšana un administrēšana

10. Neatbilstība var būt gan sistēmiska, gan atsevišķs gadījums:
- 10.1. **Par sistēmisku neatbilstību**⁷ uzskatāms jebkurš būtisks VKS atbilstošas darbības trūkums, kas konstatēts VI/RI/EK/ERP pārbaudēs vai uzraudzības procesa gaitā. Sistēmiskas neatbilstības gadījumā konstatējums tiek attiecināts uz visām darbībām/projektiem, kas varētu būt ietekmēti.

⁵ AI, atbilstoši MK noteikumu Nr.408 12.punktā noteiktajam, konstatējot horizontālā principa “Vienlīdzība, iekļaušana, nediskriminācija un pamattiesību ievērošana” iespējamus pārkāpumus vai saņemot sūdzības par ES fondu atbalstīto darbību neatbilstību ES Pamattiesību hartai (vienlīdzība, nediskriminācija, iekļaušana, pamattiesības) un ANO Konvencijai par personu ar invaliditāti tiesībām, ziņo par tām sadarbības iestādei un nosūta informāciju arī Tieslietu ministrijai un Labklājības ministrijai. Ziņojumam var izmantot ziņošanas veidlapu, kas pieejama Labklājības ministrijas tīmekļa vietnē (pieejama - <https://www.lm.gov.lv/lv/form/zino-par-iespejamo-parkapumu>). Sadarbības iestāde organizē tālāku neatbilstības izskatīšanu, nepieciešamības gadījumā piesaistot Labklājības ministriju un Tieslietu ministriju viedokļa sniegšanai SI par konstatēto gadījumu.

⁶Atbilstoši MK noteikumu Nr.802 5.punktā noteiktajam.

⁷ Atbilstoši Regulas (ES) Nr.2021/1060 2.panta 32. un 33.punktā noteiktajam.

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu sistēmas vadības departaments		Dokumenta nosaukums: Vadlīnijas par finanšu korekciju piemērošanu, ziņošanu par Eiropas Savienības fondu īstenošanā konstatētajām neatbilstībām, neatbilstoši veikto izdevumu ieturēšanu un atgūšanu Eiropas Savienības fondu 2021.-2027.gada plānošanas periodā		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu ieviešanas un metodoloģijas nodaļa	Apstiprināts: Valsts sekretāra vietnieks Eiropas Savienības fondu jautājumos – vadošās iestādes vadītājs A.Eberhards	Variants: 1	25.03.2025	Lappuse: 9 no 31

10.2. **Atsevišķa neatbilstība**⁸ – piemērojamā tiesību akta pārkāpums, kas konstatēts konkrētā projektā un noticis ekonomikas dalībnieka darbības vai bezdarbības dēļ un kas ietekmē vai varētu ietekmēt ES budžetu, finansējuma saņēmējam prasot finansēt nepamatotus izdevumus **kārtējā vai iepriekš** iesniegtajos maksājumu pieprasījumos.

Par **formālu pārkāpumu** uzskatāms tāds pārkāpums, kuram nav faktiskas vai potenciālas finansiālās ietekmes uz ES budžetu, un par kuru finanšu korekciju un/vai NVI piemērošana būtu uzskatāma par nesamērīgu.

11. SI ir atbildīga par iespējamu neatbilstību atklāšanu un izvērtēšanu projekta līmenī.
12. Iespējamo neatbilstību SI var identificēt:
 - 12.1. projekta ieviešanas laikā;
 - 12.2. Pēc noslēguma maksājuma veikšanas finansējuma saņēmējam projekta pēcuzaudzības periodā atbilstoši Regulas Nr. 2021/1060 65.panta 1.punktam;
 - 12.3. pēc pēcuzaudzības perioda beigām projekta dzīves cikla laikā, ja attiecināms (piemēram, par papildinošās saimnieciskās darbības un par parasto papildpakalpojumu apjomu).
13. Finansējuma saņēmējs **var atsaukt SI izskatīšanā esošo MP līdz tā apstiprināšanai (t.sk. tā daļas apstiprināšanai).**

Šādos gadījumos finansējuma saņēmēja veiktie precizējumi un labojumi, tostarp no MP finansējuma saņēmēja izslēgtie iespējamie NVI, nav uzskatāmi par neatbilstību, un šādu MP precizējumu gadījumā SI nav jāpieņem lēmums par neatbilstības konstatēšanu. Vienlaikus tas neaizliedz SI normatīvajā regulējumā⁹ noteiktajā kārtībā MP un to pamatojošo dokumentu pārbaudes procesā lūgt finansējuma saņēmēju iesniegt papildu informāciju, skaidrojumus vai iztrūkstošu pamatojošo dokumentāciju.

V Finanšu korekciju piemērošana

14. Pirms finanšu korekcijas piemērošanas SI ir nepieciešams rūpīgi izskatīt konkrēto gadījumu un noteikt atbilstošu, samērīgu risinājumu – atzīt gadījumu par formālu pārkāpumu vai par NVI ar noteiktu apjomu, vai piemērot finanšu korekciju procentuālā izteiksmē.

⁸ Atbilstoši Regulas (ES) Nr.2021/1060 2.panta 31.punktā noteiktajam, EST C-408/16 sprieduma 60.-61.punktam. (<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?jsessionid=85C43604CAFDE27CE05EAA73C7110FCC?te xt=&docid=197488&pageIndex=0&doclang=lv&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=4017741>).

⁹ MK 2023.gada 21.marta noteikumi Nr.135 “Eiropas Savienības fondu projektu pārbaudi veikšanas kārtība 2021.–2027. gada plānošanas periodā”.

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu sistēmas vadības departaments		Dokumenta nosaukums: Vadlīnijas par finanšu korekciju piemērošanu, ziņošanu par Eiropas Savienības fondu īstenošanā konstatētajām neatbilstībām, neatbilstoši veikto izdevumu ieturēšanu un atgūšanu Eiropas Savienības fondu 2021.-2027.gada plānošanas periodā		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu ieviešanas un metodoloģijas nodaļa	Apstiprināts: Valsts sekretāra vietnieks Eiropas Savienības fondu jautājumos – vadošās iestādes vadītājs A.Eberhards	Variants: 1	25.03.2025	Lappuse: 10 no 31

Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru dalībvalstīm katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic vērtējums, ievērojot samērīguma principu un it īpaši ņemot vērā konstatēto neatbilstību raksturu un smagumu¹⁰, kā arī to finanšu ietekmi uz attiecīgo fondu¹¹. Samērīguma princips, kas ir viens no vispārējiem ES tiesību principiem, nozīmē, ka ES iestāžu tiesību akti nedrīkst pārsniegt to, kas ir atbilstošs un nepieciešams, lai sasniegtu attiecīgajā tiesiskajā regulējumā noteiktos leģitīmos mērķus, ar to saprotot, ka, ja ir iespēja izvēlēties starp vairākiem piemērotiem pasākumiem, ir jāizvēlas vismazāk apgrūtinošais un tā radītie traucējumi nedrīkst būt nesamērīgi ar sasniedzamajiem mērķiem.¹²

Procentuālās finanšu korekcijas gadījumā samērīguma princips¹³ piemērojams tiktāl, cik to pieļauj vadlīniju 1.pielikumā noteiktie minimālie finanšu korekciju apjomi, kas pārņemti no EK finanšu korekciju vadlīnijām par iepirkumu pārkāpumiem.

15. SI izvērtē šo vadlīniju 6.punkta a) apakšpunktā minēto informāciju un, konstatējot neatbilstību, kuru nav iespējams novērst, pieņem lēmumu¹⁴, kurā norāda veiktā pārkāpuma izvērtējumu¹⁵ un izsekojamības un audita liecību nodrošināšanai dokumentē lēmuma pieņemšanas procesu.

SI, izvērtējot šo vadlīniju 6.punkta a) apakšpunktā minēto informāciju, ņem vērā šādus kritērijus:

- pārkāpuma (t.i., jebkuras atkāpes no prasībām, kas attiecas uz tiesisku ES fondu projektu īstenošanu) veidu;
- pārkāpuma būtiskumu;
- NVI apmēru – ja iespējams, nosakot precīzi pārkāpuma finansiālo ietekmi uz **ES budžetu**.

16. SI nepieņem lēmumu par neatbilstību un finanšu korekciju, kamēr notiek šo vadlīniju 6.punkta a) apakšpunktā pieejamās informācijas pilnvērtīga izvērtēšana¹⁶ un

¹⁰ Neatbilstības smagums tiek vērtēts, ņemot vērā šādus aspektus: konkurences līmenis, atklātība un vienlīdzīga attieksme

¹¹ Skat. spriedumu 2023.gada 8.jūnijs, *Azienda Nazionale Autonoma Strade SpA (ANAS) pret Ministero delle Infrastrutture e dei Trasporti*, C-545/21, 49.punkts.

¹² Skat. spriedumus, 2019.gada 30.aprīlis, *Itālija/Padome (Vidusjūras zobenzivs zvejas kvota)*, C-611/17, EU:C:2019:332, 55.punkts un tajā minētā judikatūra, un 2021.gada 6.maijs, *Bayer CropScience un Bayer/Komisija*, C-499/18 P, EU:C:2021:367, 166.punkts un tajā minētā judikatūra.

¹³ Ņemot vērā EST prejudiciālo nolēmumu lietā *Eesti Pagar*, skaidrojam, ka **komerddarbības atbalsta pārkāpumu gadījumā nav piemērojams samērīguma un tiesiskās palāvības princips**.

¹⁴ Lēmums, ar kuru finansējuma saņēmējam tiek ieturēti/atprasīti NVI (SI vēstule finansējuma saņēmējam par konstatēto neatbilstību un piemērojamo finanšu korekciju) vai saskaņā ar šo vadlīniju 34.punktu pieņemtais SI lēmums par neatbilstību, kas klasificēta kā "Aizdomas par krāpšanu vai organizēto noziedzību". Par finanšu korekcijas (neatbilstības) procedūras sākumu šo vadlīniju kontekstā uzskatāms šis SI lēmums.

¹⁵ SI pieņemtajam lēmumam par neatbilstības konstatēšanu vienīgais pamatojums nevar būt tikai atsauce uz kāda audita ziņojumu vai citu references avotu, bet pamatojumā atspoguļojams konkrēts pamatojums pēc būtības neatbilstības konstatēšanai un piemērojamās finanšu korekcijas apmēram.

¹⁶ Informācijas izvērtēšanas periodu nosaka CFLA iekšējā procedūrā.

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu sistēmas vadības departaments		Dokumenta nosaukums: Vadlīnijas par finanšu korekciju piemērošanu, ziņošanu par Eiropas Savienības fondu īstenošanā konstatētajām neatbilstībām, neatbilstoši veikto izdevumu ieturēšanu un atgūšanu Eiropas Savienības fondu 2021.-2027.gada plānošanas periodā		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu ieviešanas un metodoloģijas nodaļa	Apstiprināts: Valsts sekretāra vietnieks Eiropas Savienības fondu jautājumos – vadošās iestādes vadītājs A.Eberhards	Variants: 1	25.03.2025	Lappuse: 11 no 31

komunikācija ar finansējuma saņēmēju vai atbilstošām kompetentajām iestādēm, lai saņemtu visus nepieciešamos skaidrojumus un pārliecinātos par neatbilstības esamību. Vienlaikus, ja SI ir pietiekams pamatojums par neatbilstības esamību jau informācijas izvērtēšanas stadijā, tad šādos gadījumos KPVIS jau ievada neatbilstību statusā “Izskatīšanā”, un tiek apturēta ar neatbilstību saistīto maksājumu veikšana.

17. Pēc šo vadlīniju 6.punkta a) apakšpunktā minētās informācijas izvērtēšanas, SI:
 - 17.1. Pieņem lēmumu par neatbilstības konstatēšanu, ja SI rīcībā ir pietiekama un pamatota informācija lēmuma pieņemšanai par neatbilstības konstatēšanu.
 - 17.2. Ja neatbilstība netiek konstatēta, tad KPVIS maina neatbilstības statusu no “Izskatīšanā” uz “Anulēta” un turpina maksājumu veikšanu, deklarējot izdevumus EK.
18. Ja iespējamās neatbilstības izvērtēšanas rezultātā SI secina, ka NVI apmēru ir iespējams konkrēti noteikt (nošķirt pārkāpuma ietekmētos izdevumus), finanšu korekciju piemēro aprēķinātajā NVI apmērā. Šāda pieeja¹⁷ ir attiecināma gan uz aizdomām par krāpšanu, gan uz iepirkumu pārkāpumiem.
19. **Finanšu korekciju piemēro ar neatbilstību saistītiem izdevumiem**, kas iekļauti finansējuma saņēmēja iesniegtajā MP un/vai izdevumiem, kas jau tikuši apstiprināti kā atbilstoši/atmaksāti finansējuma saņēmējam ar MP, kas bija iesniegts pirms neatbilstības konstatēšanas.
20. Neatbilstības vērtējamās katrā projektā atsevišķi, tāpat netiek summētas viena finansējuma saņēmēja dažādos projektos konstatētas neatbilstības.
21. Saskaņā ar šo vadlīniju 15.punktā pieņemto lēmumu par neatbilstības konstatēšanu SI saskaņā ar MK noteikumiem Nr.802 veic pilnīgu/daļēju publiskā finansējuma (ES fondu, valsts budžeta) ieturēšanu vai atgūšanu, samazinot projekta attiecināmos izdevumus¹⁸ NVI apmērā, vai norakstīšanu izdevumos. No finansējuma saņēmēja neatgūst¹⁹ paša finansējuma saņēmēja līdzfinansējumu, t.i., privātā finansējuma daļu, kā arī pašvaldības finansējumu.
22. Gadījumā, kad **viena projekta vai iepirkuma līguma ietvaros** ir konstatēti vairāki nošķirami pārkāpumi, kuru saistītiem izdevumiem **piemērojama gan noteikta apjoma finanšu korekcija, gan procentuālā finanšu korekcija**, vispirms aprēķina noteiktu

¹⁷ Nelikumīga komercdarbības atbalsta gadījumi aprakstīti šo vadlīniju 49. punktā.

¹⁸ Starp projekta finansējuma avotiem ievēro proporcionalitātes principu, ņemot vērā līgumā/ vienošanās par projekta īstenošanu noteikto finansējuma avotu proporciju.

¹⁹ Nelikumīga valsts atbalsta gadījumā ir jāņem vērā visi publiskie līdzekļi, kas var ietvert arī finansējuma saņēmēja līdzfinansējumu, ja tie ir bijuši publiskie līdzekļi.

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu sistēmas vadības departaments		Dokumenta nosaukums: Vadlīnijas par finanšu korekciju piemērošanu, ziņošanu par Eiropas Savienības fondu īstenošanā konstatētajām neatbilstībām, neatbilstoši veikto izdevumu ieturēšanu un atgūšanu Eiropas Savienības fondu 2021.-2027.gada plānošanas periodā		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu ieviešanas un metodoloģijas nodaļa	Apstiprināts: Valsts sekretāra vietnieks Eiropas Savienības fondu jautājumos – vadošās iestādes vadītājs A.Eberhards	Variants: 1	25.03.2025	Lappuse: 12 no 31

apjomu, samazinot ar neatbilstību saistītos izdevumus, tad atlikušai summai piemēro procentuālo finanšu korekciju.

23. Ja vienā iepirkuma procedūrā:

23.1. Tiek konstatētas vairākas neatbilstības, kuru saistītiem izdevumiem piemērojama procentuālā finanšu korekcija, tad finanšu korekciju apjomus nesummē, bet piemēro finanšu korekciju atbilstoši apjoma un būtiskuma ziņā lielākajai neatbilstībai, ievadot KPVIS tikai vienu neatbilstību ar lielāko NVI summu vai piemērotās proporcionālās finanšu korekcijas likmi, vienlaicīgi neatbilstības aprakstā minot visus pārkāpumus.

Ja pārsūdzības rezultātā finanšu korekcija atbilstoši apjoma un būtiskuma ziņā lielākajai neatbilstībai tiek atcelta, SI vērtē pārējo konstatēto neatbilstību esamību un piemēro finanšu korekciju atbilstoši citai neatbilstībai, ja attiecināms.

Piemēram:

Projektā viena iepirkuma līguma ietvaros tiek konstatētas vairākas neatbilstības, kuras identificē, izskatot dažādus MP. Izskatot MP1, tiek konstatēta neatbilstība Nr.1, par kuru ir paredzēta 25% finanšu korekcija. Vēlāk, izskatot MP3, tā paša iepirkuma līguma ietvaros tiek konstatēta neatbilstība Nr.2, par kuru ir paredzēta 25% finanšu korekcija.

Šādā gadījumā SI informē finansējuma saņēmēju par neatbilstības Nr.2 konstatēšanu, bet, pamatojoties uz dubultās sodīšanas nepieļaujamības principu, NVI apmēru nepārrēķina, turpinot atgūt iepriekš aprēķinātos (t.i., neatbilstības Nr.1) NVI no attiecināmajām izmaksām. Vienlaikus SI nodrošina, ka informācija par neatbilstību Nr.2 tiek ievadīta KPVIS, papildinot neatbilstības Nr.1 aprakstu, lai informācija par katru konstatējumu būtu izsekojama.

23.2. Gadījumos, kad konstatēta neatbilstība “Aizdomas par krāpšanu vai organizēto noziedzību” un vienlaikus SI ir pienākums pieņemt lēmumu (piemēram, pamatojoties uz MK vai citu saistošu lēmumu) par cita veida neatbilstības, t.i., arī par apjoma un būtiskuma ziņā mazākā pārkāpuma konstatēšanu, tad KPVIS tiek ievadītas atsevišķas neatbilstības²⁰ (aprakstītā situācija iespējama ne tikai iepirkuma procedūrā, bet jebkurā posmā, t.i., līguma izpildē).

Piemēram:

Projektā noslēgts līgums par 100 000 EUR. Līgumā tiek konstatēta neatbilstība Nr.1 par iepirkumu normu pārkāpumu, par kuru ir paredzēta 25% finanšu korekcija (25 000 EUR). Vēlāk šajā pašā līgumā tiek konstatēta neatbilstība Nr.2 aizdomu par krāpšanu dēļ, par kuru paredzēta 100% korekcija, bet tā kā 25% korekcija jau piemērota, tad, lai izvairītos no finansējuma saņēmēja dubultas sodīšanas, 100% korekcija tiek piemērota atlikušajai daļai, t.i., 75 000 EUR. Šādā gadījumā neatbilstību Nr.1 un neatbilstību Nr.2 ievada KPVIS atsevišķi ar

²⁰ Ņemot vērā izdevumu deklarēšanas EK specifiku, t.i., par visu citu neatbilstību, izņemot neatbilstību “Aizdomas par krāpšanu vai organizēto noziedzību”, NVI summu, tiek samazināti EK deklarējamie izdevumi.

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu sistēmas vadības departaments		Dokumenta nosaukums: Vadlīnijas par finanšu korekciju piemērošanu, ziņošanu par Eiropas Savienības fondu īstenošanā konstatētajām neatbilstībām, neatbilstoši veikto izdevumu ieturēšanu un atgūšanu Eiropas Savienības fondu 2021.-2027.gada plānošanas periodā		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu ieviešanas un metodoloģijas nodaļa	Apstiprināts: Valsts sekretāra vietnieks Eiropas Savienības fondu jautājumos – vadošās iestādes vadītājs A.Eberhards	Variants: 1	25.03.2025	Lappuse: 13 no 31

savu ID numuru, turpinot neatbilstības Nr.1 NVI atgūšanu, savukārt, attiecībā uz neatbilstības Nr.2 atgūšanu tiek gaidīts kompetento iestāžu lēmums (detalizētāk par rīcību neatbilstības "Aizdomas par krāpšanu vai organizēto noziedzību" gadījumā skatīt šo vadlīniju VII sadaļā).

23.3. Vairākiem projektiem tiek konstatēta neatbilstība, tad KPVIS katrā projektā ievada neatbilstību ar savu ID numuru par summu, kas proporcionāli aprēķināta no iepirkuma daļas, kas attiecināma uz konkrēto projektu.

Piemēram:

Tiek noslēgts iepirkums par 150 000 EUR aprīkojuma darba vietām iegādei 3 projektos. No šīs summas izlietoti un deklarēti EK:

1. 100 000 EUR projektā X;
2. 20 000 EUR projektā Z;
3. 30 000 EUR projektā Y.

Iepirkumā tiek konstatēta neatbilstība, par kuru piemēro 10% korekciju. Attiecīgi:

1. Projektā X būs neatbilstība ar Nr.1, summa 10 000 EUR (10%*100 000);
2. Projektā Z būs neatbilstība ar Nr.2, summa 2 000 EUR (10%*20 000);
3. Projektā Y būs neatbilstība ar Nr.3, summa 3 000 EUR (10%*30 000).

Minētajā piemērā EK/OLAF ir jāziņo par neatbilstību Nr.1, jo tā atbilst ziņošanas kritērijiem saskaņā ar šo vadlīniju sadaļu "Ziņošana EK/OLAF par konstatēto neatbilstību".

23.4. Ja tiek konstatēta neatbilstība, kas attiecas uz viena iepirkuma rezultātā noslēgtiem vairākiem līgumiem, tad KPVIS ievada neatbilstību par katru līgumu ar savu ID numuru par summu, kas proporcionāli aprēķināta no iepirkuma daļas, kas attiecināma uz konkrēto līgumu.

Projekta X iepirkuma 1. un 2.daļā konstatēts, ka līguma slēgšanas tiesības piešķirtas pretendentiem, kuru piedāvājums pārsniedz 150% no paredzamās līgumcenas. Pārkaupums attiecas uz iepirkuma 1. un 2.daļas rezultātā noslēgtajiem diviem līgumiem:

1. Logu žālūziju izgatavošana, piegāde un uzstādīšana 5 900 EUR;
2. Virtuves aprīkojuma piegāde un uzstādīšana 3 200 EUR.

Šādā gadījumā KPVIS ievada divas neatbilstības par katru līgumu un tam piemēroto finanšu korekciju.

24. Ja viena projekta ietvaros tiek konstatēta viena veida neatbilstība, kuras apmērs ir precīzi nosakāms un saistīts ar vairākiem iepirkumiem šajā projektā, tad KPVIS tiek ievadīta viena neatbilstība ar savu ID numuru par summu, kas aptver visus skartos iepirkuma līgumus (piemēram, projektā ir attiecināti izdevumi par PVN par dažādiem līgumiem, bet pēc VID atzinuma saņemšanas PVN nebūtu attiecināms, daudzpakāpju pārvaldības projektos, kad neatbilstība ietekmē galasaņēmēju līgumus).

25. **SI novērtē, vai identificētā neatbilstība ir tāda:**

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu sistēmas vadības departaments		Dokumenta nosaukums: Vadlīnijas par finanšu korekciju piemērošanu, ziņošanu par Eiropas Savienības fondu īstenošanā konstatētajām neatbilstībām, neatbilstoši veikto izdevumu ieturēšanu un atgūšanu Eiropas Savienības fondu 2021.-2027.gada plānošanas periodā		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu ieviešanas un metodoloģijas nodaļa	Apstiprināts: Valsts sekretāra vietnieks Eiropas Savienības fondu jautājumos – vadošās iestādes vadītājs A.Eberhards	Variants: 1	25.03.2025	Lappuse: 14 no 31

25.1. Kam varētu būt sekas ārpus valsts teritorijas un atbilst EK/OLAF ziņojamiem gadījumiem saskaņā ar šo vadlīniju sadaļu “Ziņošana EK/OLAF par konstatēto neatbilstību”.

25.2. Kas klasificējama kā “Aizdomas par krāpšanu vai organizēto noziedzību”. Identificējot neatbilstību “Aizdomas par krāpšanu vai organizēto noziedzību”, piemērojama šo vadlīniju sadaļa “Rīcība “Aizdomas par krāpšanu vai organizēto noziedzību” gadījumā”.

26. Projektos, kuros tiek izmantota vienotā likme, kas aprēķināta kā proporcija no bāzes izmaksām (piemēram, netiešo izmaksu vienotā likme), konstatējot neatbilstību bāzes izmaksās, proporcionāli jāsamazina arī vienotās likmes kopējā summa²¹. Šādos gadījumos MP samazina par kopējo NVI summu, ko veido NVI bāzes izmaksas un izmaksas, kas veido starpību starp sākotnējo un koriģēto vienotās likmes apmēru. KPVIS atspoguļo atsevišķi bāzes izmaksu NVI un vienotās likmes NVI.

VI Rīcība sistēmiskās neatbilstības gadījumā

27. Gadījumos, kad RI vai EK audita ziņojumā norādīta sistēmiska neatbilstība un RI vai EK ierosina piemērot finanšu korekciju, un VI tam piekrīt vai pieņemts gala lēmums atbilstoši Regulas Nr.2021/1060 104.pantam, SI veic darbības atbilstoši šo vadlīniju sadaļai “Rīcība sistēmiskās neatbilstības gadījumā”.

28. Sistēmiskās neatbilstības gadījumā RI vai EK nosaka piemērojamo vienoto likmju vai ekstrapolēto finanšu korekciju. Gadījumā, kad RI vai EK nav apzinājuši sistēmiskās kļūdas precīzu ietekmi, to nosaka SI.

29. Sistēmiskās neatbilstības gadījumā SI izvērtē, vai sistēmisko neatbilstību radīja trūkums VKS vai finansējuma saņēmēja darbības.

30. Gadījumā, ja sistēmisko neatbilstību radīja trūkums VKS, VI vai AI (kuras SAM vai SAM pasākumā²² konstatēta sistēmiskā neatbilstība), savstarpēji vienojoties, sadarbībā ar SI un GI sagatavo un MK 2021.gada 7.septembra noteikumos Nr.606 “Ministru kabineta kārtības rullis” noteiktajā kārtībā iesniedz izskatīšanai MK šādu informāciju:

- situācijas izklāsts;
- informāciju par aprēķinātajiem NVI saistībā ar piemēroto sistēmisko finanšu korekciju un to atgūšanas iespējām;

²¹ Pieeja izriet no 2024.gada 20.decembra EK “Pamatnostādnes par vienkāršotu izmaksu iespēju izmantošanu saistībā ar fondiem, uz kuriem attiecas Regula (ES) 2021/1060 (Kopīgo noteikumu regula) (C/2024/7467) 6.7 sadaļas.

²² Veicot VKS auditu, EK var atzīt, ka sistēmiskā neatbilstība ir attiecināma uz konkrētu VKS daļu.

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu sistēmas vadības departaments		Dokumenta nosaukums: Vadlīnijas par finanšu korekciju piemērošanu, ziņošanu par Eiropas Savienības fondu īstenošanā konstatētajām neatbilstībām, neatbilstoši veikto izdevumu ieturēšanu un atgūšanu Eiropas Savienības fondu 2021.-2027.gada plānošanas periodā		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu ieviešanas un metodoloģijas nodaļa	Apstiprināts: Valsts sekretāra vietnieks Eiropas Savienības fondu jautājumos – vadošās iestādes vadītājs A.Eberhards	Variants: 1	25.03.2025	Lappuse: 15 no 31

- turpmākā rīcība līdzīgu trūkumu nepieļaušanā.

MK nepieciešamības gadījumā lemj par valsts budžeta līdzekļu novirzīšanu NVI segšanai²³.

Piemēram:

Audita vajadzībām tika atlasīti vairāki projekti, lai izvērtētu izveidotās VKS efektivitāti, ierobežojot auditu uz konkrētu VKS daļu. Audita rezultātā MK noteikumos Nr. X par SAM īstenošanu apstiprinātā projektu atlases un īstenošanas shēma tiek atzīta par neatbilstošu Regulas Nr. 2021/1060 prasībām. Vienlaikus, ES fondu vadībā iesaistītās institūcijas un finansējuma saņēmēja darbības bija veiktas, ievērojot MK noteikumos Nr. X noteikto, taču faktiski šīs darbības neatbilda ES normatīvajiem aktiem. Tā kā atbilstoši MK noteikumiem Nr. X tika īstenoti vairāki projekti, visu šo projektu izdevumi tika atzīti par NVI. Jāatzīmē, ka konkrētajā gadījumā tika vērtēts, vai sistēmisko neatbilstību radīja konkrēto finansējuma saņēmēja rīcība (šādos gadījumos finanšu korekcija būtu piemērota tikai konkrētiem projektiem) vai tas bija izveidotās VKS horizontāls trūkums un finansējuma saņēmējs nevarēja to ietekmēt.

31. Gadījumā, ja sistēmisko neatbilstību radīja finansējuma saņēmēja darbības, SI finanšu korekciju piemēro projekta ietvaros veiktajiem izdevumiem, ko skārusi sistēmiska neatbilstība, KPVIS sadaļā „Neatbilstības būtība” sniedzot detalizētu situācijas aprakstu par katru projektu.

Piemēram:

1) Audita laikā ES institūciju auditori konstatēja atlasītajā projektā Nr.1 neatbilstību, kas skar citu ES fondu projektu. Pamatojoties uz konstatējumu, auditori ierosināja piemērot finanšu korekciju projektam Nr.1 un veikt izvērtējumu, vai šāda neatbilstība ietekmē citus projektus, kuru darbības ir līdzīgas projekta Nr.1 darbībām. Izvērtējuma rezultātā dalībvalsts secināja, ka atklātā neatbilstība skar citus, auditā neatlasītos projektus.

Šādi gadījumi tiek atzīti par sistēmisko neatbilstību un finanšu korekciju piemēro visiem projektiem, kuros atklāts identisks pārkāpums.

Vienlaikus, ja dalībvalsts izvērtējuma rezultātā tiek secināts, ka neatbilstība skar tikai projektu Nr.1, un ES institūcijas audita ziņojumā paliek spēkā ieteikums piemērot finanšu korekciju projektam Nr.1, šāda neatbilstība netiek uzskatīta par sistēmisko.

2) Audita laikā ES institūciju auditori secināja, ka vairākos projektu iepirkumos noteiktā prasība par dalību darba devēju organizācijās vai arodbiedrībās kā izšķirošais kritērijs, kad pretendenti ir vienāds punktu skaits, ir diskriminējoša²⁴. Dalībvalsts izvērtēja iepirkumus, kuros šāda prasība bija noteikta, un neidentificēja gadījumus, kad šāds diskriminējošs kritērijs būtu pielietots. Rezultātā, finanšu korekcija par šādu neatbilstību nebija piemērota. Vienlaikus,

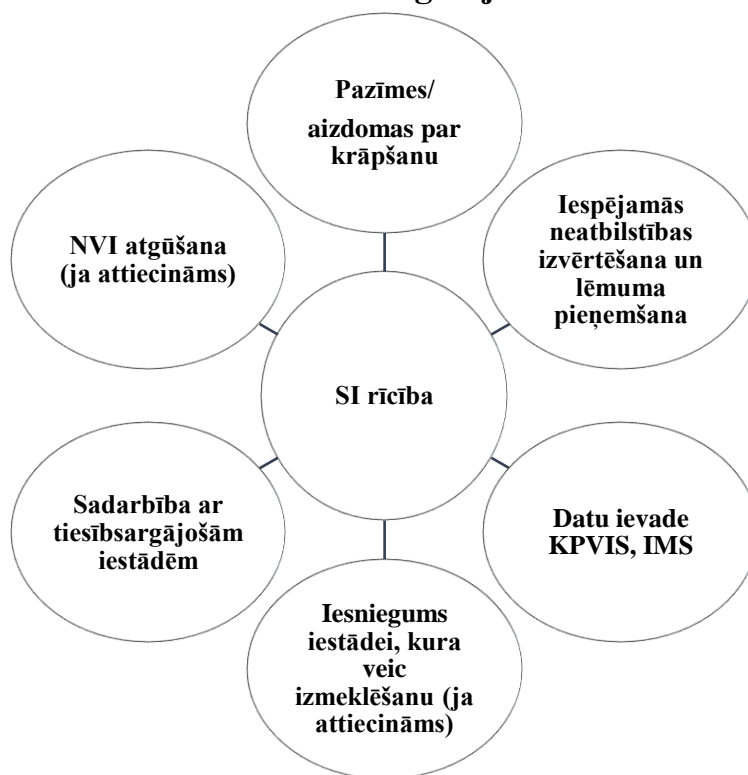
²³ Atbilstoši MK noteikumi Nr.802 30.punktā noteiktajam.

²⁴ Informācijai lūdzam skatīt IUB skaidrojumu (2.16.punkts): <https://www.iub.gov.lv/lv/publisko-iepirkumu-likums-pil#rikosana>, 2.16 un Latvijas Sociālās uzņēmējdarbības asociācijas Vadlīnijas sociāli atbildīga publiskā iepirkuma īstenošanai.

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu sistēmas vadības departaments		Dokumenta nosaukums: Vadlīnijas par finanšu korekciju piemērošanu, ziņošanu par Eiropas Savienības fondu īstenošanā konstatētajām neatbilstībām, neatbilstoši veikto izdevumu ieturēšanu un atgūšanu Eiropas Savienības fondu 2021.-2027.gada plānošanas periodā		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu ieviešanas un metodoloģijas nodaļa	Apstiprināts: Valsts sekretāra vietnieks Eiropas Savienības fondu jautājumos – vadošās iestādes vadītājs A.Eberhards	Variants: 1	25.03.2025	Lappuse: 16 no 31

ja minētais nosacījums tiks izmantots kāda līguma slēgšanas tiesību piešķiršanā un ietekmēs publiskā iepirkuma procedūras rezultātu, dalībvalstij ir pienākums piemērot finanšu korekciju.

VII Rīcība “Aizdomas par krāpšanu vai organizēto noziedzību” gadījumā

1.attēls “SI rīcība aizdomu par krāpšanu vai organizēto noziedzību gadījumā”

Informācija par pazīmēm, kas var liecināt par iespējamo krāpšanu, pieejama, piemēram, šādos materiālos:

- EK 18.02.2009. “Informatīvs paziņojums par krāpšanas pazīmēm attiecībā uz ERAF, ESF un Kohēzijas fondiem” (COCOF 09/0003/00 of 18.2.2009 - Information Note on Fraud Indicators for ERDF, ESF and CF)²⁵;

²⁵ Pieejams ES fondu tīmekļa vietnē - <https://www.esfondi.lv/profesionaliemprieksejieperiodi/2007-2013-g-planosanas-periods/vadlinijas-metodikas-un-skaidrojumi/neatbilstibas-neatbilstosi-veiktie-izdevumi> (skatīt 12.5.p.).

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu sistēmas vadības departaments		Dokumenta nosaukums: Vadlīnijas par finanšu korekciju piemērošanu, ziņošanu par Eiropas Savienības fondu īstenošanā konstatētajām neatbilstībām, neatbilstoši veikto izdevumu ieturēšanu un atgūšanu Eiropas Savienības fondu 2021.-2027.gada plānošanas periodā		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu ieviešanas un metodoloģijas nodaļa	Apstiprināts: Valsts sekretāra vietnieks Eiropas Savienības fondu jautājumos – vadošās iestādes vadītājs A.Eberhards	Variants: 1	25.03.2025	Lappuse: 17 no 31

- OLAF 2013.gada praktiskā rokasgrāmata par interešu konfliktu (OLAF practical guide on conflict of interest)²⁶;
- OLAF praktiskā rokasgrāmata par viltotiem dokumentiem (OLAF practical guide on forged documents)²⁷;
- EK 20.12.2017. rokasgrāmata “Krāpšana publiskā iepirkuma jomā, Brīdinājuma zīmju un paraugprakses apkopojums” (atsauce: Ares(2017) 6254403 – 2017.gada 20. decembris);

LV TRA Public
procurement red fla

- EK 13.02.2018. Norādījumi publiskā iepirkuma speciālistiem (2018.g. februāris)²⁸;
- EK pretkrāpšanas informatīvais portāls²⁹;
- AFCOS un EPPO kopīgi izstrādāts informatīvais materiāls “Kārtība, kādā iestādes ziņo Eiropas Prokuratūrai (EPPO) saistībā ar aizdomām par krāpšanu pret ES finanšu interesēm”³⁰;
- Informatīvā metodika “Noziedzīgi nodarījumi pret ES finanšu interesēm: definīcijas, tipoloģijas, pazīmes un prakses piemēri” un Noziegumu tipoloģijas filtrēšanas rīku.³¹

32. Pirms pieņemt lēmumu par neatbilstību “Aizdomas par krāpšanu vai organizēto noziedzību”, SI:

- izvērtē visu tās rīcībā pieejamo informāciju par apstākļiem, kas liecina par iespējamo krāpšanu vai organizēto noziedzību, t.sk. izvērtē, vai citu subjektu sniegtā informācija

²⁶ Pieejamas ES fondu tīmekļa vietnē - https://www.esfondi.lv/assets/iepriek%C5%A1%C4%93jie_periodi/2007_2013/vadl%C4%ABnijas_skaidrojumi/ek_vadl_par_interesu_konflikta_identif_publ_iepirk_lv.pdf

²⁷ Pieejami ES fondu tīmekļa vietnē - https://www.esfondi.lv/assets/iepriek%C5%A1%C4%93jie_periodi/2007_2013/vadl%C4%ABnijas_skaidrojumi/ek_vadl_par_viltotu_dok_identificesanu_lv.pdf

²⁸ Pieejami ES fondu tīmekļa vietnē - <https://www.esfondi.lv/normativie-akti-un-dokumenti/2014-2020-planosanas-periods/eiropas-komisijas-noradijumi-publiisko-iepirkumu-praktizejosajiem-specialistiem>.

²⁹ Pieejams - https://antifraud-knowledge-centre.ec.europa.eu/index_lv.

³⁰ Pieejams FM tīmekļa vietnē - <https://www.fm.gov.lv/lv/normativie-akti-10>

³¹ AFCOS tīkla locekļiem pieejama AFCOS dokumentu platformā (<https://fmlv.sharepoint.com/sites/AFCOS>), savukārt citiem - sazinoties ar AFCOS Latvija (afcos@fm.gov.lv).

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu sistēmas vadības departaments		Dokumenta nosaukums: Vadlīnijas par finanšu korekciju piemērošanu, ziņošanu par Eiropas Savienības fondu īstenošanā konstatētajām neatbilstībām, neatbilstoši veikto izdevumu ieturēšanu un atgūšanu Eiropas Savienības fondu 2021.-2027.gada plānošanas periodā		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu ieviešanas un metodoloģijas nodaļa	Apstiprināts: Valsts sekretāra vietnieks Eiropas Savienības fondu jautājumos – vadošās iestādes vadītājs A.Eberhards	Variants: 1	25.03.2025	Lappuse: 18 no 31

par vēršanos tiesībsargājošās iestādēs liecina par “aizdomām par krāpšanu vai organizēto noziedzību”;

- veic papildu darbības pilnīgai lietas apstākļu noskaidrošanai, t.sk. sadarbības ietvaros sazinoties ar tiesībsargājošo iestādi, lai iegūtu pilnvērtīgu informāciju, kas ir būtiska lēmuma pieņemšanā, un noskaidrotu faktisko situāciju, kā arī izvērtē izdevumu apmēru, ko skar “aizdomas par krāpšanu vai organizēto noziedzību”;
- izvērtē, vai iespējamās aizdomas par krāpšanu vai organizēto noziedzību ietekmē citus projektus;
- izvērtē finansējuma neatgūšanas risku, kā arī citus riskus, kas ir būtiski konkrētajā situācijā;
- izvērtē, vai tiesībsargājošās iestādes informācijas pieprasījums liecina par aizdomām par krāpšanu vai organizēto noziedzību, nepieciešamības gadījumā precizējot faktisko situāciju.

Ja SI ir pietiekams pamatojums, tad jau SI augstāk minēto apstākļu izvērtēšanas laikā KPVIS tiek ievadīta neatbilstība statusā “Izskatīšanā”.

33. Gadījumos, kad SI, izvērtējot identificēto neatbilstību atbilstoši šo vadlīniju 25.2.apakšpunktam, ir radušās aizdomas par iespējamu krāpšanu vai organizēto noziedzību (neatkarīgi no tā, vai NVI ir/nav deklarēti EK):
 - 33.1. SI atbilstoši institucionālajai piederībai ar iesniegumu vēršas Latvijas tiesībsargājošajā institūcijā, ja neatbilstības apjoms (ES fondu daļa) ir mazāks, nekā 10 000 EUR;
 - 33.2. SI sagatavo ziņojuma projektu EPPO un nosūta Eiropas deleģētam prokuroram izskatīšanai, ja neatbilstības apjoms (ES fondu daļa) ir vismaz 10 000 EUR. Ja konsultācijas rezultātā vai patstāvīgi tiek secināts, ka, iespējams, ir konstatējamas noziedzīga nodarījuma, kas ir EPPO kompetencē, pazīmes, ziņojums bez kavēšanās tiek iesniegts EPPO.
34. Pamatojoties uz **SI rīcībā** pieejamo informāciju un iespējamās neatbilstības izvērtējumu, SI pieņem lēmumu par neatbilstības “Aizdomas par krāpšanu vai organizēto noziedzību” konstatēšanu.
35. Šo vadlīniju izpratnē SI lēmums par neatbilstības “Aizdomas par krāpšanu vai organizēto noziedzību” konstatēšanu nozīmē, ka SI rīcībā pieejamā informācija liecina, ka aizdomas par krāpšanu vai organizēto noziedzību **ir pamatotas**. Šādos gadījumos KPVIS jābūt ievadītai neatbilstībai statusā “Apstiprināta”.
36. Ja SI ir pieņēmusi lēmumu par neatbilstību “Aizdomas par krāpšanu vai organizēto noziedzību”:
 - 36.1. SI konkrētajā projektā aptur tālāku ar neatbilstību saistīto maksājumu veikšanu līdz brīdim, kad kompetentā iestāde pieņem gala lēmumu. Šādus izdevumus nedeklarē EK.

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu sistēmas vadības departaments		Dokumenta nosaukums: Vadlīnijas par finanšu korekciju piemērošanu, ziņošanu par Eiropas Savienības fondu īstenošanā konstatētajām neatbilstībām, neatbilstoši veikto izdevumu ieturēšanu un atgūšanu Eiropas Savienības fondu 2021.-2027.gada plānošanas periodā		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu ieviešanas un metodoloģijas nodaļa	Apstiprināts: Valsts sekretāra vietnieks Eiropas Savienības fondu jautājumos – vadošās iestādes vadītājs A.Eberhards	Variants: 1	25.03.2025	Lappuse: 19 no 31

36.2. NVI no finansējuma saņēmēja netiek atgūti līdz tiesībsargājošās iestādes gala lēmumam.

36.3. Ja SI lēmums ietekmē iepriekš deklarētos izdevumus, SI neveic deklarēto izdevumu samazināšanu, taču izslēdz tos no kontu slēguma.

36.4. Ja ir iesniegts projekta noslēguma maksājumu pieprasījums, SI neapstiprina noslēguma MP attiecināmos izdevumus, kas atbilst iespējamai NVI summai saistībā ar šo neatbilstību.

37. Attiecībā uz pretendentu aizliegtu vienošanos SI pieņem lēmumu atbilstoši šo vadlīniju 1. pielikuma 28.punktam un pamatojoties uz Konkurences padomes lēmumu³² un attiecīgu informāciju ievada KPVIS. Konkurences padomes lēmuma atcelšanas gadījumā, SI, ievērojot Administratīvā procesa likumā noteiktos principus un pareizas finanšu pārvaldības principus, pārskata savu lēmumu.

Informāciju par konkurences pārkāpumu ievadi IMS skatīt šo vadlīniju sadaļas “Ziņošana EK/OLAF par konstatēto neatbilstību” 63.punktā.

38. Maksātnespējas administrators var konstatēt pazīmes, kas liecina par parādnieka ļaunprātīgu maksātnespēju, tomēr pamatoti un tiesiski to var konstatēt tikai kriminālprocesa ietvaros³³. Tāpēc SI nepieciešams noskaidrot, vai maksātnespējas administrators ir nosūtījis Valsts policijai iesniegumu par noziedzīgu nodarījumu maksātnespējas jomā izmeklēšanas ierosināšanu.
39. Par visām neatbilstībām, kas tiek klasificētas kā „Aizdomas par krāpšanu vai organizēto noziedzību” un kuru ES fondu daļa pārsniedz 10 000 EUR, ir jāziņo EK/OLAF saskaņā ar šo vadlīniju sadaļu “Ziņošana EK/OLAF par konstatēto neatbilstību”.
40. Ja projektā tiek konstatētas “Aizdomas par krāpšanu vai organizēto noziedzību” un šī neatbilstība ir nozīnota EK/OLAF, bet vēlāk tiesībsargājošā iestāde, pabeidzot izmeklēšanu, apstiprina “Krāpšanu”, tad pēc tiesībsargājošās iestādes lēmuma, kas stājies spēkā un kļūvis neapstrīdams un nepārsūdzams, saņemšanas SI ievēro šādu kārtību attiecībā uz datu ievadi:
- KPVIS anulē neatbilstību “Aizdomas par krāpšanu vai organizēto noziedzību” un pieņem jaunu neatbilstības lēmumu par “Krāpšanu”, izveidojot jaunu neatbilstības ierakstu;

³² Saskaņā ar Konkurences likuma 27.¹pantu Konkurences padomes lēmums stājas spēkā ar tā paziņošanas brīdi. Lēmuma pārsūdzēšana neaptur tā izpildi, izņemot lēmuma darbību daļā par soda uzlikšanu.

³³ Parādnieks ar prokurora priekšrakstu par sodu vai tiesas spriedumu, kas stājies spēkā un kļūvis neapstrīdams un nepārsūdzams, ir atzīts par vainīgu noziedzīgos nodarījumos saskaņā ar [Krimināllikuma](#) 213.panta otro daļu (juridiskas personas tiša novešana līdz maksātnespējai) vai 214.pantu (nepatiesa maksātnespējas procesa pieteikuma iesniegšana).

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu sistēmas vadības departaments		Dokumenta nosaukums: Vadlīnijas par finanšu korekciju piemērošanu, ziņošanu par Eiropas Savienības fondu īstenošanā konstatētajām neatbilstībām, neatbilstoši veikto izdevumu ieturēšanu un atgūšanu Eiropas Savienības fondu 2021.-2027.gada plānošanas periodā		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu ieviešanas un metodoloģijas nodaļa	Apstiprināts: Valsts sekretāra vietnieks Eiropas Savienības fondu jautājumos – vadošās iestādes vadītājs A.Eberhards	Variants: 1	25.03.2025	Lappuse: 20 no 31

- jaunai neatbilstībai “Krāpšana” ieliek atzīmi, ka tā ir ziņota EK/OLAF, neatkarīgi no tā, vai NVI summas sasniedz noteikto ziņošanas vērtību;
- aktualizē informāciju IMS – sniedz progresa ziņojumu, aktualizējot summu³⁴ un neatbilstības veidu.

Detalizētāku informāciju par datu ievadi KPVIS skatīt KPVIS Lietotāja rokasgrāmatā.

- Ziņot par krāpšanas gadījumu, ja tas radīja vai var radīt kaitējumu ES budžetam, īstenojot ES fondu projektu, drīkst AI, ievērojot AFCOS un EPPO kopīgi izstrādātu kārtību, kādā iestādes ziņo EPPO saistībā ar aizdomām par krāpšanu pret ES finanšu interesēm³⁵. AI būtu jāziņo EPPO šādos gadījumos:
 - ja SI neziņo EPPO, pamatojoties uz AI sniegto informāciju (AI ir tiesības ziņot tieši EPPO kā jebkuram Latvijas pilsonim);
 - ja AI ir aizdomas, ka SI vai tā darbinieki varētu būt iesaistīti vai varētu atrasties interešu konflikta situācijā.
- ES fondu administrēšanā iesaistītā iestāde, kas saņēmusi informāciju par iespējamo krāpšanas gadījumu, nodrošina ziņotāja aizsardzību atbilstoši **Iesniegumu likuma** 9.panta pirmajai daļai, kas paredz aizliegumu iestādei bez iesnieguma iesniedzēja piekrišanas izpaust informāciju, kas atklāj viņa identitāti, izņemot gadījumu, kad iestādei saskaņā ar likumu šāda informācija ir jāizpauž.

Papildu informācija par rīcību ziņošanai iespējamās krāpšanas gadījumā pieejama arī Finanšu ministrijas tīmekļa vietnes sadaļā “Krāpšanas apkarošanas koordinācijas dienests (AFCOS) Latvijā”:
<https://www.fm.gov.lv/lv/zino-par-parkapumiem>

VIII Interesu konflikta novēršana

³⁴ Norāda summu, par kādu apstiprināta krāpšana neatkarīgi no tā, vai NVI summa sasniedz noteikto ziņošanas vērtību.

³⁵ Pieejama FM tīmekļa vietnē – <https://www.fm.gov.lv/lv/normativie-akti-10>.

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu sistēmas vadības departaments		Dokumenta nosaukums: Vadlīnijas par finanšu korekciju piemērošanu, ziņošanu par Eiropas Savienības fondu īstenošanā konstatētajām neatbilstībām, neatbilstoši veikto izdevumu ieturēšanu un atgūšanu Eiropas Savienības fondu 2021.-2027.gada plānošanas periodā		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu ieviešanas un metodoloģijas nodaļa	Apstiprināts: Valsts sekretāra vietnieks Eiropas Savienības fondu jautājumos – vadošās iestādes vadītājs A.Eberhards	Variants: 1	25.03.2025	Lappuse: 21 no 31

Faktisks interešu konflikts
Personu ietekmē konfliktējošas intereses.

Tuvs amatpersonas radnieks, kurš vada lauku saimniecību, iesniedz pieteikumu ES atbalsta saņemšanai. Radniecīgā amatpersona atbild par lēmuma pieņemšanu lietā un plāno pieņemt lēmumu par labu pieteikuma iesniedzējam pat tad, ja objektīvi citiem pieteikumiem ir augstāks vērtējums un būtu jāizvēlas kāds no tiem.

Šķietams interešu konflikts
Personu šķietami ietekmē konfliktējošas intereses.

Tuvs amatpersonas radnieks, kurš vada lauku saimniecību, iesniedz pieteikumu ES atbalsta saņemšanai. Radniecīgā amatpersona atbild par lēmuma pieņemšanu lietā un izskata radnieka pieteikumu tieši tāpat, kā tā izskata citus pieteikumus, un lemj objektīvi.

Iespējams interešu konflikts
Personu var ietekmēt konfliktējošas intereses.

Tuvs radnieks, kurš vada lauku saimniecību, plāno pieteikties ES atbalsta saņemšanai. Ja pieteikumu iesniegtu, jūs būtu atbildīgā amatpersona, kurai jāpieņem lēmums.

2.attēls. Faktiska, šķietama un iespējama interešu konflikta piemēri³⁶

43. Interešu konflikta novēršana ir horizontāla prasība, taču Finanšu regula un Iepirkumu direktīvas nosaka minimālās prasības interešu konflikta pasākumiem katrs savā normatīvā akta piemērošanas jomā.
44. Finanšu regula attiecināma uz tiem izdevumiem, kas tiek finansēti no ES budžeta, neatkarīgi no pārvaldības veida³⁷.
45. Finanšu regulas 61.pants (Interešu konflikts) attiecināms uz visiem, kuri ir iesaistīti ES finanšu līdzekļu izmantošanas, plānošanas, lēmumu pieņemšanas, pārvaldības, revīzijas un kontroles procesa posmos, t.sk. uz tādām iestādēm, kurām ar normatīvajiem aktiem vai līgumu deleģētas tiesības sniegt atbalstu galasaņēmējiem daudzpakāpju projektos.

Piemēram:

Finansējuma saņēmējs ir Labklājības ministrija, kura sadarbībā ar AS "Attīstības finanšu institūcija Altum" sniedz atbalstu galasaņēmējiem. Šāda gadījumā attiecībā uz Labklājības ministrijas, AS "Attīstības finanšu institūcija Altum" un citu iestāžu pārstāvjiem, kas ir

³⁶ Avots: ERP īpašais ziņojums Nr.06/2023 "Interešu konflikts ES kohēzijas un lauksaimniecības izdevumu jomā: regulējums ir ieviests, bet pārredzamības un atklāšanas pasākumiem piemīt nepilnības". Latviešu valodā pieejams – <https://www.eca.europa.eu/en/Pages/DocItem.aspx?did=63584>

³⁷ Skat. https://commission.europa.eu/funding-tenders/find-funding/funding-management-mode_lv

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu sistēmas vadības departaments		Dokumenta nosaukums: Vadlīnijas par finanšu korekciju piemērošanu, ziņošanu par Eiropas Savienības fondu īstenošanā konstatētajām neatbilstībām, neatbilstoši veikto izdevumu ieturēšanu un atgūšanu Eiropas Savienības fondu 2021.-2027.gada plānošanas periodā		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu ieviešanas un metodoloģijas nodaļa	Apstiprināts: Valsts sekretāra vietnieks Eiropas Savienības fondu jautājumos – vadošās iestādes vadītājs A.Eberhards	Variants: 1	25.03.2025	Lappuse: 22 no 31

iesaistītas galasaņēmēju projektu atlasē, piemēram, vērtēšanas komisijas locekļiem, ir attiecināms Finanšu regulas 61.pants.

Saskaņā ar VI vadlīnijām Nr.1.4. "Vadlīnijas Ministru kabineta noteikumu par specifiskā atbalsta mērķa īstenošanu izstrādei Eiropas Savienības fondu 2021.-2027. gada plānošanas periodā" personām ir jāparaksta interešu konflikta neesamības apliecinājums³⁸.

46. Finanšu regulas 61.pants (Interešu konflikts) nav attiecināms uz finansējuma saņēmējiem un atbalsta galasaņēmējiem daudzpakāpju projektos, veicamās iepirkuma procedūras ietvaros, ja iepirkumu veic atbilstoši MK noteikumiem Nr.104. Šādām personām iepirkuma procedūras ietvaros ir saistošs interešu konflikta regulējums, kas noteikts MK noteikumos Nr.104.
47. Izstrādājot pasākumus interešu konflikta riska novēršanai, papildus nacionālajiem normatīvajiem aktiem³⁹, kas regulē interešu konflikta novēršanu, iestādēm jāņem vērā EK norādījumi par **izvairīšanos no interešu konfliktiem**⁴⁰. Interešu konflikta riska izvērtējumam, t.sk. iepirkumu procedūrā⁴¹, jābūt dokumentētam.

Papildus interešu konflikta riska novēršanai aicinām ņemt vērā EK prezentācijas par interešu konflikta novēršanu⁴².

IX Neatbilstoši veikto izdevumu ieturēšana un atgūšana

48. **NVI atgūšanas mērķis** ir nodrošināt, ka izdevumi, kas veikti no ES fondiem, Latvijas valsts budžeta, atbilst piemērojamiem tiesību aktiem.
49. NVI atgūšanu veic, ievērojot MK noteikumu Nr.802 IV un V nodaļā noteikto. Nelikumīga komercdarbības atbalsta gadījumā neatbilstoši veikto izdevumu atgūšanu veic, piemērojot Komercdarbības atbalsta kontroles likuma IV vai V nodaļā un atbalsta programmā noteikto kārtību.

³⁸ Apliecinājumā obligāti ietver atsauci uz Finanšu Regulas 61.pantu. Ievērojot projekta īstenošanas specifiku, apliecinājumā ietver atsauci arī uz likuma "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" normām un iepirkumus regulējošiem tiesību aktiem.

³⁹ Piemēram, MK noteikumi Nr.104, PIL, SPSIL, IKNL.

⁴⁰ EK 2021.gada 9.aprīļa paziņojums "Norādījumi par izvairīšanos no interešu konfliktiem un to pārvaldību saskaņā ar Finanšu regulu" Nr.2021/C 121/01, pieejams [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/HTML/?uri=CELEX:52021XC0409\(01\)&from=LV](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/HTML/?uri=CELEX:52021XC0409(01)&from=LV)

⁴¹ Attiecināms uz visa veida iepirkumiem, neatkarīgi no tā, vai iepirkums veikts atbilstoši PIL vai MK noteikumiem Nr.104.

⁴² Pieejamas EK tīmekļa vietnē - https://ec.europa.eu/regional_policy/2021-2027/technical-seminars/conflict-of-interest_en

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu sistēmas vadības departaments		Dokumenta nosaukums: Vadlīnijas par finanšu korekciju piemērošanu, ziņošanu par Eiropas Savienības fondu īstenošanā konstatētajām neatbilstībām, neatbilstoši veikto izdevumu ieturēšanu un atgūšanu Eiropas Savienības fondu 2021.-2027.gada plānošanas periodā		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu ieviešanas un metodoloģijas nodaļa	Apstiprināts: Valsts sekretāra vietnieks Eiropas Savienības fondu jautājumos – vadošās iestādes vadītājs A.Eberhards	Variants: 1	25.03.2025	Lappuse: 23 no 31

50. Pēc neatbilstības konstatēšanas SI konstatētos NVI **ietur no MP⁴³ vai samazina MP⁴⁴**, ievērojot šādus principus:

50.1. Ja NVI saistībā ar konstatēto tiesību akta pārkāpumu ir iekļauti kārtējā MP, konstatētos NVI ietur/samazina tikai no izdevumiem, kas saistīti ar piemērojamā tiesību akta pārkāpumu un iekļauti kārtējā iesniegtajā MP (līdzīgi rīkojās arī, ja NVI attiecas uz iepriekšējā MP daļu, kas tika apturēta).

Ja finansējuma saņēmēja iesniegtajā MP nav iekļauti NVI, tie arī netiek ieturēti/samazināti, jo ieturēt/samazināt var tikai to, par ko ir pieprasīta atmaksa no ES fondu un/vai Latvijas valsts budžeta līdzekļiem.

50.2. Ja NVI saistībā ar konstatēto tiesību akta pārkāpumu bijuši **iekļauti kādā no iepriekšējiem MP, un tie tikuši apstiprināti kā atbilstoši/izmaksāti finansējuma saņēmējam** (neatkarīgi no tā, vai izdevumi jau ir deklarēti EK), NVI summu no kārtējā iesniegtā MP ietur/samazina pilnībā vai daļēji (gadījumā, ja MP iekļauti izdevumi ir mazāki par iepriekš izmaksāto NVI apmēru) pat, ja iesniegtajā MP nav iekļautas izmaksas saistībā ar konstatēto pārkāpumu.

50.3. Ja NVI saistībā ar konstatēto tiesību akta pārkāpumu **ir iekļauti gan kārtējā MP (t.sk., ja NVI attiecas uz iepriekšējā MP daļu, kas tika apturēta), gan bijuši iekļauti kādā no iepriekšējiem MP, un tie tikuši apstiprināti kā atbilstoši/izmaksāti finansējuma saņēmējam**, vispirms samazināšanu piemēro ar neatbilstību saistītiem izdevumiem, kas iekļauti kārtējā MP un pēc tam samazina NVI, kas bijuši iekļauti un apstiprināti kādā no iepriekšējiem MP.

51. Finanšu instrumentu gadījumā SI par NVI summu samazina projekta attiecināmās izmaksas, ja neatbilstība tiek atklāta tās struktūras līmenī, kura īsteno finanšu instrumentus, ka arī ja tiek veikta finanšu korekcija saistībā ar sistēmisku neatbilstību⁴⁵.

52. Finanšu instrumentu gadījumā NVI neatgūst, ievērojot Regulas Nr.2021/1060 103.panta nosacījumus. Lai varētu uzskatīt, ka finansējuma saņēmējs, kas īsteno finanšu instrumentus, nav atbildīgs par NVI atmaksu, ir jāizpildās visiem šiem nosacījumiem:

- neatbilstība radusies galasaņēmēja līmenī;
- finansējuma saņēmējs var pierādīt, ka konkrētā galasaņēmēju līmenī konstatētā neatbilstība nav radusies dēļ tā, ka finansējuma saņēmējs nav veicis savus

⁴³ Ja finansējuma saņēmējs, kura īstenojamā projektā ir konstatēta neatbilstība, ir pašvaldība, no valsts budžeta daļēji finansēta atvasināta publiska persona (izņemot plānošanas reģionu), budžeta nefinansēta iestāde, valsts kapitālsabiedrība, kura projektu īsteno tai deleģēto valsts pārvaldes uzdevumu ietvaros, privāto tiesību fiziska vai juridiska persona.

⁴⁴ Ja finansējuma saņēmējs, kura īstenojamā projektā ir konstatēta neatbilstība, ir valsts budžeta iestāde vai plānošanas reģions.

⁴⁵ Regulas Nr.2021/1060 103.panta 5.punkts.

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu sistēmas vadības departaments		Dokumenta nosaukums: Vadlīnijas par finanšu korekciju piemērošanu, ziņošanu par Eiropas Savienības fondu īstenošanā konstatētajām neatbilstībām, neatbilstoši veikto izdevumu ieturēšanu un atgūšanu Eiropas Savienības fondu 2021.-2027.gada plānošanas periodā		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu ieviešanas un metodoloģijas nodaļa	Apstiprināts: Valsts sekretāra vietnieks Eiropas Savienības fondu jautājumos – vadošās iestādes vadītājs A.Eberhards	Variants: 1	25.03.2025	Lappuse: 24 no 31

pieņēmumus saskaņā ar piemērojamiem tiesību aktiem un nav darbojies ar profesionālo rūpību, efektivitāti un pārredzamību;

- finansējuma saņēmējs var pierādīt, ka summas, ko ietekmē neatbilstība, nav iespējams atgūt, lai gan finansējuma saņēmējs ar pienācīgu rūpību veicis visus piemērojamos līgumiskos un juridiskos pasākumus.

Piemērs:

SI, veicot MP pārbaudi, vai RI, veicot darbību revīziju vai sistēmas auditu, konstatē, ka galasaņēmējs neatbilst attiecināmības nosacījumiem un/vai atbalsts nav sniegts atbilstoši. Ja iestāžu rīcībā nav informācijas vai pierādījumu, ka šādam konstatējumam ir sistēmisks raksturs, NVI neatgūst un ļauj izmantot atkārtoti.

53. Ja NVI nav iespējams ieturēt no MP, tad SI pieņem lēmumu par atgūšanu. SI lēmumā par atgūšanu finansējuma saņēmējam nosaka NVI atmaksas termiņu samērīgu ar atmaksājamo summu, kā arī projekta un plānošanas perioda ieviešanas gaitu⁴⁶, bet ne ilgāku par vienu mēnesi no dienas, kad saņemts paziņojums par NVI atmaksas pieņēmumu.
54. Ja finansējuma saņēmējs⁴⁷ lēmumā par atgūšanu noteiktajā termiņā neatmaksā NVI un nav vienojies ar SI par finanšu līdzekļu atmaksāšanas grafiku, tas maksā nokavējuma naudu par katru dienu, kas seko termiņam, kas saskaņā ar lēmumu noteikts NVI summas atmaksai. Arī tad, **ja finansējuma saņēmējs neveic atmaksu saskaņā ar finanšu līdzekļu atmaksāšanas grafiku, tiek piemērota nokavējuma nauda.** Nokavējuma naudu aprēķina līdz dienai, kad atgūstamie līdzekļi pilnā apmērā atmaksāti SI atvērtajā Valsts kases kontā. Nokavējuma naudu neaprēķina par dienu, kad atgūstamie līdzekļi ieskaitīti Valsts kases kontā.
55. SI nokavējuma naudu aprēķina par katru nokavēto atmaksas dienu, piemērojot dienas likmes koeficientu (0,000164384) neatmaksātajai summai⁴⁸. Aprēķinātā nokavējuma nauda kopumā nevar pārsniegt 10% no neatmaksātās summas.
56. Nokavējuma nauda var būt mazāka, nekā šajās vadlīnijās noteiktais apjoms, ja nokavējuma naudu noteica tiesa tiesvedības procesa ietvaros.

⁴⁶ NVI atmaksas grafika saskaņošanas ietvaros SI ņem vērā Regulas Nr.2988/95 par Eiropas Kopienų finanšu interešu aizsardzību 3.panta 1.punktā noteikto.

⁴⁷ Finansējuma saņēmēji, kuriem ir pieņēmums atmaksāt nokavējuma naudu, ir noteikti MK noteikumos Nr.802.

⁴⁸ Tie ir seši procenti gadā no atlikušās NVI pamatsummas līdz atmaksas vai ieturēšanas dienai par katru dienu. Dienas likmes koeficientu aprēķina pēc formulas $(1/365 * 6/100)$.

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu sistēmas vadības departaments		Dokumenta nosaukums: Vadlīnijas par finanšu korekciju piemērošanu, ziņošanu par Eiropas Savienības fondu īstenošanā konstatētajām neatbilstībām, neatbilstoši veikto izdevumu ieturēšanu un atgūšanu Eiropas Savienības fondu 2021.-2027.gada plānošanas periodā		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu ieviešanas un metodoloģijas nodaļa	Apstiprināts: Valsts sekretāra vietnieks Eiropas Savienības fondu jautājumos – vadošās iestādes vadītājs A.Eberhards	Variants: 1	25.03.2025	Lappuse: 25 no 31

X Sadarbības iestādes lēmuma par neatbilstības konstatēšanu apstrīdēšanas kārtība

57. Strīdu risināšanas kārtība noteikta Eiropas Savienības fondu 2021.-2027.gada plānošanas perioda vadības likuma 30.pantā – ja finansējuma saņēmējs ir fiziskā vai juridiskā persona, un 31.pantā – ja finansējuma saņēmējs ir tiešās vai pastarpinātās pārvaldes iestāde, atvasināta publiska persona vai cita valsts iestāde.
58. Ja ir pieņemts lēmums par neatbilstību⁴⁹ un šis lēmums pēc tam tiek pārskatīts, daļēji samazinot vai atceļot visus NVI, kas noziņoti EK (t.i., bija iekļauti iepriekšējos maksājumu pieteikumos EK vai slēgtos kontu slēgumos), tad šādu izdevumu pārskatīšana un izdevumu atkārtota deklarēšana EK var būt pamatota vienīgi ar Latvijas tiesu sistēmai piederīgas iestādes lēmumu.
59. VI ievada KPVIS piecu darbdienu laikā:
59.1. No iesnieguma saņemšanas dienas - informāciju par apstrīdētajiem SI lēmumiem;
59.2. No dienas, kad VI pieņemts pārvaldes lēmums - izskatīšanas rezultāts.

XI Neatbilstību summu atkārtota izmantošana

60. Finanšu korekcijas rezultātā izveidojušos NVI (ieturētos/atgūtos) nav atļauts izmantot atkārtoti tai pašai darbībai (projektam), pamatojoties uz Regulas Nr.2021/1060 103.panta 3.punkta prasībām, taču šo neatbilstības summu var izmantot citiem projektiem tā paša SAM vai cita SAM pasākumu ietvaros.

Neto finanšu korekcijas gadījumā izdevumus, kas identificēti kā NVI, nevar atkārtoti izmantot⁵⁰.

61. Finanšu instrumentu gadījumā, ja neatbilstība konstatēta galasaņēmēju līmenī, SI par NVI summu nesamazina projekta attiecināmās izmaksas un NVI ir iespējams izmantot atkārtoti citiem galasaņēmējiem tā paša finanšu instrumenta ietvaros.
62. Gadījumos, kad MK noteikumos par attiecīgā SAM īstenošanu norādīts, ka ES fondu finansējums tiek piešķirts kā dotācija ar nosacījumiem jeb atmaksājamās palīdzības veidā,

⁴⁹ Ar neatbilstības lēmumu samazināti projekta attiecināmie izdevumi kārtējā vai iepriekšējā maksājuma pieteikumā(-os) EK.

⁵⁰ Pamatojoties uz EK 21.10.2024. e-pastā sniegto viedokli, ja ES institūciju (EK, ERP) veikto auditu rezultātā vai OLAF izmeklēšanas rezultātā tiks ierosināts piemērot finanšu korekciju par konstatētiem pārkāpumiem, kuru dalībvalsts nav atklājusi un paziņojusi pirmā un ES institūciju identificētie NVI bija deklarēti EK kontu slēgumos, tiks piemērota neto finanšu korekcija – programmas piešķiruma samazinājums bez iespējas šos izdevumus izmantot atkārtoti.

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu sistēmas vadības departaments		Dokumenta nosaukums: Vadlīnijas par finanšu korekciju piemērošanu, ziņošanu par Eiropas Savienības fondu īstenošanā konstatētajām neatbilstībām, neatbilstoši veikto izdevumu ieturēšanu un atgūšanu Eiropas Savienības fondu 2021.-2027.gada plānošanas periodā		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu ieviešanas un metodoloģijas nodaļa	Apstiprināts: Valsts sekretāra vietnieks Eiropas Savienības fondu jautājumos – vadošās iestādes vadītājs A.Eberhards	Variants: 1	25.03.2025	Lappuse: 26 no 31

atmaksātos līdzekļus var izmantot atkārtoti tam pašam projektam līdz projekta īstenošanas beigām.

XII Ziņošana EK/OLAF par konstatēto neatbilstību

63. Ievērojot Regulas Nr.2021/1060 XII pielikuma 1.iedaļas 1.1. un 1.2.apakšpunktā minētos nosacījumus, SI saskaņā ar šo vadlīniju 7.punkta d) apakšpunktu ziņo EK/OLAF par:
- 63.1. Neatbilstībām, kas nav klasificētas kā “Aizdomas par krāpšanu vai organizēto noziedzību” vai “Krāpšana”, kuru kopējā konstatētā NVI ES fondu daļa ir lielāka par 10 000 EUR, un visi vai daļa no šiem NVI (neatkarīgi no summas) ir bijuši iekļauti izdevumu deklarācijā un ir deklarēti EK.

Piemēram:

1) Veicot pārbaudi projekta īstenošanas vietā, tiek konstatēts, ka būvdarbu izpildē izmantots līgumam neatbilstošs materiāls. Līdz ar to projektā finansējums 12 500 EUR (ES fondu daļa) apmērā tiek atzīts par NVI, no kuriem 1 500 EUR ir deklarēti EK, bet 11 000 EUR nav deklarēti EK. Šo gadījumu KPVIS ievada kā noteikto ieviešanas nosacījumu neizpildes neatbilstību (norādot deklarēto un nedeklarēto daļu) ar pazīmi “Ir jāziņo OLAF” un informāciju ievada IMS.

2) Izskatot projekta ietvaros iesniegto iepirkumu plānu, tika konstatēts, ka finansējuma saņēmējs ielas pārbūvei veicis atsevišķus iepirkumus projektēšanai un autoruzraudzībai. Ņemot vērā, ka projektēšanas darbi abu iepirkumu ietvaros nodrošina vienas ielas vienotu tehnisko un ekonomisko funkciju, kā arī iepirkumi organizēti ar nelielu laika intervālu, secināts, ka finansējuma saņēmējs pārkāpis PIL 9.panta ceturtās daļas noteikumus par iepirkuma dalīšanu daļās, tādējādi nenodrošinot atbilstošu iepirkuma procedūras kārtību, līdz ar to konstatējama neatbilstība. Ņemot vērā pārkāpuma būtiskumu, radītās sekas un samērīguma principu, pieņemts lēmums piemērot finanšu korekciju 25% apmērā MP Nr.1 iekļautajiem izdevumiem par šiem iepirkumiem.

KPVIS šis gadījums ievadīts kā divas neatbilstības:

Neatbilstība	NVI, EUR	
	Deklarētā ES fondu daļa	Nedeklarētā ES fondu daļa
Saistībā ar iepirkuma A līgumu	760	7 540
Saistībā ar iepirkuma B līgumu		1 900
KOPĀ		10 200

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu sistēmas vadības departaments		Dokumenta nosaukums: Vadlīnijas par finanšu korekciju piemērošanu, ziņošanu par Eiropas Savienības fondu īstenošanā konstatētajām neatbilstībām, neatbilstoši veikto izdevumu ieturēšanu un atgūšanu Eiropas Savienības fondu 2021.-2027.gada plānošanas periodā		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu ieviešanas un metodoloģijas nodaļa	Apstiprināts: Valsts sekretāra vietnieks Eiropas Savienības fondu jautājumos – vadošās iestādes vadītājs A.Eberhards	Variants: 1	25.03.2025	Lappuse: 27 no 31

Par šādu pārkāpumu EK/OLAF ziņojamas abas neatbilstības vienā ierakstā, informāciju ievadot IMS un sadaļā “Komentāri”, aprakstot pamatojumu ziņošanai par katru neatbilstību zem noteiktā 10 000 EUR sliekšņa.

63.2. Neatbilstībām, kas ir **klasificētas kā “Aizdomas par krāpšanu vai organizēto noziedzību” vai “Krāpšana”**, kuru kopējā konstatētā NVI ES fondu daļa ir lielāka par 10 000 EUR (neatkarīgi no tā vai NVI (neatkarīgi no summas) ir/nav deklarēti EK).

Piemēram:

Plašsaziņas līdzekļos publicēta informācija par to, ka projektā piesaistītais apakšuzņēmējs (autoruzraugs ēkas ugunsdrošības sistēmām), iespējams, devis kukuli neatkarīgu ugunsdzēsēju komisijai, kas ieradusies ēku apsekot pirms nodošanas ekspluatācijā.

Ņemot vērā, ka iespējamām krāpnieciskajām darbībām varētu būt ietekme uz būvdarbu līguma izpildi kopumā, tad līdz izmeklēšanas pabeigšanai un krimināllietas apstākļu pilnīgai noskaidrošanai SI konstatē neatbilstību “Aizdomas par krāpšanu vai organizēto noziedzību” un piemēro 100% finanšu korekciju visam būvdarbu līgumam (ES fondu finansējums 50 000 EUR).

Šo neatbilstību KPVIS ievada (norādot deklarēto un nedeklarēto daļu) ar pazīmi “Ir jāziņo OLAF” un ziņo EK/OLAF, norādot IMS neatbilstības veidu “Aizdomas par krāpšanu vai organizēto noziedzību” (klasifikators “IRQ3”).

Tiesībsargājošā iestāde par vainīgām atzīst apakšuzņēmēja amatpersonas, savukārt ģenerāluuzņēmējs pārkāpumā nav ticis iesaistīts. Ņemot vērā tiesas spriedumu, SI anulē iepriekš konstatēto neatbilstību “Aizdomas par krāpšanu vai organizēto noziedzību” un konstatē neatbilstību “Krāpšana”, piemērojot 100% korekciju ar apakšuzņēmēju noslēgtajam ugunsdrošības aizsardzības sistēmas autoruzraudzības līgumam - ES fondu finansējums 3000 EUR. Ņemot vērā, ka sākotnēji konstatētā neatbilstība “Aizdomas par krāpšanu vai organizēto noziedzību” bija ziņota IMS, tad, neskatoties uz to, ka “Krāpšana” it kā vairs neatbilst IMS ziņošanas nosacījumiem (jo NVI ES fondu finansējums nesasniedz 10 000 EUR), KPVIS šai neatbilstībai jāievada pazīme “Ir jāziņo OLAF”, savukārt IMS sākotnēji ziņotajai neatbilstībai “Aizdomas par krāpšanu vai organizēto noziedzību” jāaktualizē visa nepieciešamā informācija, t.sk. klasifikators “IRQ3” jāmaina uz “IRQ5”.

63.3. Neatbilstībām, kuru kopējā konstatētā NVI ES fondu daļa ir lielāka par 10 000 EUR un **konstatētas pirms maksātnespējas procesa uzsākšanas**⁵¹;

SI kā kreditora prasījumi par atgūstamajiem NVI pret parādnieku iesniedzami maksātnespējas administratoram mēneša laikā no dienas, kad maksātnespējas reģistrā izdarīts ieraksts par parādnieka maksātnespējas procesa pasludināšanu.

⁵¹ Regulas Nr.2021/1060 XII pielikuma 1.2.punkta b) apakšpunkts.

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu sistēmas vadības departaments		Dokumenta nosaukums: Vadlīnijas par finanšu korekciju piemērošanu, ziņošanu par Eiropas Savienības fondu īstenošanā konstatētajām neatbilstībām, neatbilstoši veikto izdevumu ieturēšanu un atgūšanu Eiropas Savienības fondu 2021.-2027.gada plānošanas periodā		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu ieviešanas un metodoloģijas nodaļa	Apstiprināts: Valsts sekretāra vietnieks Eiropas Savienības fondu jautājumos – vadošās iestādes vadītājs A.Eberhards	Variants: 1	25.03.2025	Lappuse: 28 no 31

63.4. Iepriekš EK/OLAF noziņotām neatbilstībām, par kurām pārskata ceturksnī būtiski tika precizēta informācija KPVIS (t.i., EK/OLAF sniedzamie progressa ziņojumi);

63.5. Neatbilstībām, kuru kopējā konstatētā NVI ES fondu daļa ir lielāka par 10 000 EUR un kurām varētu būt sekas ārpus Latvijas teritorijas (steidzamiem neatbilstību gadījumiem).

64. Visi gadījumi, kas nacionāli (KPVIS) klasificēti kā aizliegtas pretendentu vienošanās, IMS tiek ievadīti, ievērojot šādus datu ievades nosacījumus⁵²:
- laukā 6.12 "Classification of the irregularity" – ievada "krāpšana" (IRQ5);
 - laukā 6.8 "Type of irregularity" – apakšklasifikatoru T41/22 (Bid-rigging C(2019)3452);
 - 10.sadalā ievada informāciju pēc zemāk minētajiem apsvērumiem:

	IMS lauka nosaukums, informācijas ievade		
	10.1 Procedures initiated to impose penalties	10.2 Type of procedure	10.5 Status of procedure
Uzņēmumi, kuri Konkurences padomes lēmumu pārsūdzējuši tiesā	(SP1) No decision yet	(PEN) Penal	(INIT) Initiated
Uzņēmumi, kuri Konkurences padomes lēmumu nav pārsūdzējuši tiesā, tādēļ lēmums stājies spēkā	(SP4) Decision: sanction imposed	(PEN) Penal	(COMP) Completed

d) pie attiecīgajām neatbilstībām KPVIS piezīmju laukā **ievada skaidrojumu par KPVIS un IMS datu atšķirībām.**

65. Atkāpjoties no šo vadlīniju 63.1.apakšpunkta, EK/OLAF nav jāziņo par finansējuma saņēmēja paša konstatētām un paziņotām neatbilstībām (izņemot "aizdomas par krāpšanu vai organizēto noziedzību" gadījumā) pirms SI, GI, RI pati to konstatējusi.
66. **Par steidzamiem neatbilstību gadījumiem**, kad pastāv bažas, ka neatbilstībām var būt sekas ārpus valsts teritorijas, SI ievada informāciju IMS un nosūta to EK/OLAF **triju darbdienu laikā** pēc attiecīgās neatbilstības konstatēšanas, vienlaikus elektroniskā veidā informējot VI, RI, GI un AI.
67. SI ziņo EK/OLAF par ceturksnī konstatētajām neatbilstībām un EK/OLAF sniedzamajiem progressa ziņojumiem Regulas Nr.2021/1060 XII pielikuma 1.iedaļas 1.4.apakšpunktā minētajā termiņā, t.i.:
- par kārtējā gada 1.ceturksni – līdz 31.maijam;
 - par kārtējā gada 2.ceturksni – līdz 31.augustam;

⁵² IMS sistēmas pilnveidošanas gadījumā atsauces uz IMS lauku numuriem un nosaukumiem var atšķirties.

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu sistēmas vadības departaments		Dokumenta nosaukums: Vadlīnijas par finanšu korekciju piemērošanu, ziņošanu par Eiropas Savienības fondu īstenošanā konstatētajām neatbilstībām, neatbilstoši veikto izdevumu ieturēšanu un atgūšanu Eiropas Savienības fondu 2021.-2027.gada plānošanas periodā		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu ieviešanas un metodoloģijas nodaļa	Apstiprināts: Valsts sekretāra vietnieks Eiropas Savienības fondu jautājumos – vadošās iestādes vadītājs A.Eberhards	Variants: 1	25.03.2025	Lappuse: 29 no 31

- par kārtējā gada 3.ceturksni – līdz 30.novembrim;
- par kārtējā gada 4.ceturksni – līdz nākamā gada 28. vai 29.februārim.

SI par neatbilstībām EK/OLAF ziņo, izmantojot IMS <https://afis.olaf.europa.eu/> (informācija par sistēmas lietošanu skatīt ES fondu tīmekļa vietnē: <https://www.esfondi.lv/normativie-akti-un-dokumenti/2014-2020-planosanas-periods/eiropas-biroja-krapsanas-apkarosana-parkapumu-parvaldibas-sistemas-ims-lietotaja-rokasgramata>).

68. SI, nodrošinot “četrus acu principu”, šo vadlīniju 67.punktā noteiktajā termiņā ievada informāciju IMS saskaņā ar EK/OLAF izstrādātajās lietotāja rokasgrāmatās⁵³ un KPVIS ievietotā dokumenta “Norādes IMS lauku aizpildīšanā”⁵⁴ iekļautajām norādēm par atsevišķu IMS sadaļu aizpildīšanu un ievadīto informāciju nosūta EK/OLAF.
69. RI, izmantojot IMS, ziņo par RI konstatētajām neatbilstībām, ja par tām nav ziņojusi SI.

XIII IMS lietotāju tiesību pieteikšana

70. SI, AI, RI jebkurā laikā rakstveidā var informēt VI par nepieciešamību piešķirt, precizēt, anulēt iestādes pārstāvjiem IMS lietotāja tiesības ziņošanai EK/OLAF par neatbilstībām.
71. Lai VI varētu reģistrēt jaunu lietotāju un piešķirt viņam IMS lietotāja tiesības vai mainīt iepriekš piešķirtās IMS lietotāja tiesības, iestādes sniedz VI šādu informāciju:
- vārds;
 - uzvārds;
 - e-pasta adrese;
 - lietotāju tiesību statuss⁵⁵.
- ieteicams lietotāju tiesību statuss “informācijas apstiprināšanai un nosūtīšanai EK” (angļu val. IMS manager), ņemot vērā, ka šādiem lietotājiem EK/OLAF nosūta ziņas par IMS aktualitātēm un citu informāciju saistībā ar neatbilstību ziņošanu;*
- iestādes nosaukums.
72. Par darbinieku, kura IMS lietotāja tiesības ir jāanulē, sniedz informāciju, ievērojot MK noteikumu Nr.802 10.punktu.

⁵³ Pieejamas ES fondu tīmekļa vietnē – <https://www.esfondi.lv/normativie-akti-un-dokumenti/2014-2020-planosanas-periods/eiropas-biroja-krapsanas-apkarosana-parkapumu-parvaldibas-sistemas-ims-lietotaja-rokasgramata>.

⁵⁴ Pieejamas - <https://lrg.cfla.gov.lv/index.php/S%C4%81kumlapa>

⁵⁵ Iespējamie lietotāju tiesību veidi: informācijas ievadei (*IMS creator*), informācijas apstiprināšanai un nosūtīšanai EK (*IMS manager*) vai arī aplūkošanai lasīšanas režīmā (*IMS observer*). IMS lietotāju tiesību veidu atšķirības skaidrotas IMS rokasgrāmatā “*User Manual 2: IMS-users and their roles*”.

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu sistēmas vadības departaments		Dokumenta nosaukums: Vadlīnijas par finanšu korekciju piemērošanu, ziņošanu par Eiropas Savienības fondu īstenošanā konstatētajām neatbilstībām, neatbilstoši veikto izdevumu ieturēšanu un atgūšanu Eiropas Savienības fondu 2021.-2027.gada plānošanas periodā		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu ieviešanas un metodoloģijas nodaļa	Apstiprināts: Valsts sekretāra vietnieks Eiropas Savienības fondu jautājumos – vadošās iestādes vadītājs A.Eberhards	Variants: 1	25.03.2025	Lappuse: 30 no 31

73. Pēc informācijas saņemšanas VI nodrošina lietotāju tiesību pieprasījuma izskatīšanu un ievada informāciju IMS sistēmā izmantojot „*User registration tool*” (“*Lietotāja reģistrācijas rīks*”), lai izveidotu jaunu IMS lietotāju, precizētu piešķirtās tiesības vai anulētu tās.
74. VI atbildīgais darbinieks uzskaita piešķirtās EK/OLAF IMS lietotāju tiesības un vismaz vienu reizi gadā (kārtējā gada 1.ceturksnī) pārskata nepieciešamību tās aktualizēt, pieprasot informāciju no IMS lietotājiem.
75. Pārskatot IMS lietotāju tiesības, VI atbildīgais darbinieks anulē tās bez brīdinājuma šādos gadījumos:
- ja pēc VI atbildīgā darbinieka pieprasījuma no IMS lietotājiem netiek saņemta informācija par nepieciešamību saglabāt/precizēt IMS lietotāja tiesības;
 - konstatējot, ka lietotājs ir deaktivizēts no OLAF puses – OLAF deaktivizē lietotāju, mainot viņa statusu uz “Neaktīvs” (angļu val. “*Inactive*”), piemēram, gadījumos, ja lietotājs nav ielogojies IMS pēdējos 24 mēnešos;
 - saņemot OLAF pieprasījumu izvērtēt lietotāja tiesību nepieciešamību – šāds pieprasījums tiek saņemts gadījumos, kad OLAF pārbauda piešķirtās IMS lietotāju tiesības.
76. Persona, kurai IMS lietotāja tiesības bija anulētas, var atkārtoti pieprasīt tās MK noteikumu Nr.802 un šajās vadlīnijās noteiktajā kārtībā.

XIV Neatbilstību slēgšana

77. Neatbilstību lietu slēdz šādos gadījumos:
- 77.1. Visi NVI ir ieturēti vai atgūti, un turpmāk nekādas darbības vai izmaiņas neatbilstību lietā nav paredzētas/gaidāmas (piemēram, SI rīcībā nav informācijas, ka finansējuma saņēmējs apstrīdēs lēmumu par neatbilstības konstatēšanu vai arī aizdomu par krāpšanu vai organizēto noziedzību gadījumos kriminālprocess ir pabeigts).

Pirms neatbilstības slēgšanas **IMS**, SI jāpārliciecinās, ka tiesībsargājošo iestāžu izmeklēšana, kas skar projekta īstenošanu, **ir pabeigta**. Tas skaidrojams ar to, ka pēc neatbilstības slēgšanas IMS, neatbilstību anonimizē⁵⁶ un tiek piemērots noilguma termiņš, tāpēc jaunas informācijas pievienošana, piemēram, tiesas lēmuma, nebūs iespējama.

⁵⁶ EK/OLAF dzēš visu ievadīto informāciju, t.sk. pievienotos dokumentus IMS.

Iestāde: Finanšu ministrija Struktūrvienība: Eiropas Savienības fondu sistēmas vadības departaments		Dokumenta nosaukums: Vadlīnijas par finanšu korekciju piemērošanu, ziņošanu par Eiropas Savienības fondu īstenošanā konstatētajām neatbilstībām, neatbilstoši veikto izdevumu ieturēšanu un atgūšanu Eiropas Savienības fondu 2021.-2027.gada plānošanas periodā		
Sagatavoja: Eiropas Savienības fondu ieviešanas un metodoloģijas nodaļa	Apstiprināts: Valsts sekretāra vietnieks Eiropas Savienības fondu jautājumos – vadošās iestādes vadītājs A.Eberhards	Variants: 1	25.03.2025	Lappuse: 31 no 31

Gadījumā, ja EPPO ir uzsākusi izmeklēšanu, SI ir pieņēmusi neatbilstības lēmumu un neatbilstība ziņota IMS, SI nevar slēgt neatbilstību kā KPVIS, tā arī IMS, kamēr procesi sakarā ar EPPO izmeklēšanu nav pabeigti.

- 77.2. Maksātnespējas procesa ietvaros (nesagaidot maksātnespējas procesa pabeigšanu) atgūts viss NVI apmērs saskaņā ar maksātnespējas kreditoram iesniegto prasību.
- 77.3. Visos citos gadījumos (t.sk., kad tiek pabeigts maksātnespējas process (fiziska persona pasludināta par bankrotējušu un tai pabeigta saistību dzēšanas procedūra vai uzņēmums ir likvidēts)), kad NVI nebija iespējams atgūt, lai gan SI ar pienācīgu rūpību veikusi visus piemērojamos līgumiskos un juridiskos pasākumus. Neatbilstību slēgšanas datums šādos gadījumos ir MK sēdes protokola datums, ar kuru lemj par valsts budžeta līdzekļu novirzīšanu NVI atmaksāšanai.

Ja SI piemēro finanšu korekciju, jāreķinās, ka neatbilstību ilgāku laiku nevarēs slēgt - līdz brīdim kamēr tiks atgūti visi NVI.